Sahibi: Türkiye Öğretmenler Sendikası adına: Genel Sekreter Osman K. Akol,
Telefonlar: 17 49 27, 12 99 46
Yıllık abone bedeli 6 lira,
Adres: TÖS Yazışleri Müdürlüğü, Gazi Mustafa Kemal Bulvarı 14/1 Yenişehir — Ankara

CUMARTESİ 15 AĞUSTOS 1970

TÖS

TÜRKİYE ÖĞRETMENLER SENDİKASI YAYIN ORGANI

YIL : 3
SAYI : 60
15 Günde Bir Çıkar
Fiyatı : 25 Kuruş

GAZETEMİZ TÜRK ÖĞRETMEN TOPLULUĞUNUN SESİ VE BAŞLICA HABER KAYNAĞIDIR. OKUYUNUZ, OKUTUNUZ VE ABONE OLUNUZ. EĞİTİM TOPLULUĞU İLE İLGİLİ HABERLERİNİZİ ULAŞTIRINIZ!

Doç. Dr. Mukbil Özyörük'ün tarafsız Başkanlığındaki

Ortak Kurultay sonuç vermedi

Birleştirici değil parçalayıcı tez

Tek işverene karşı tek sendika tezi

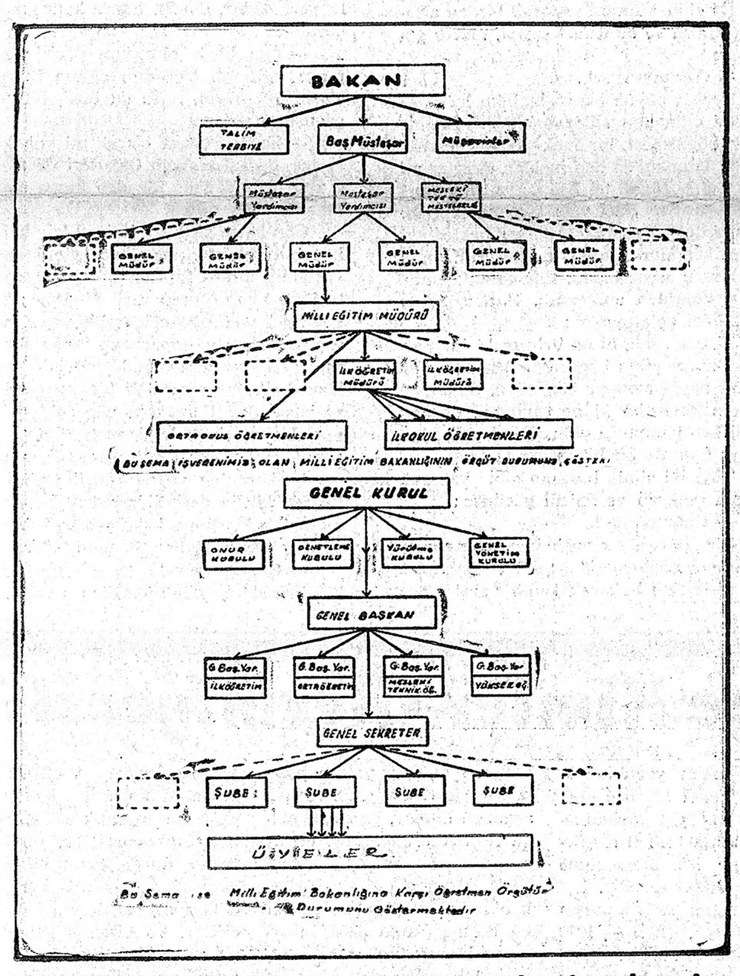

Birleşme gerçekleşseydi yönetim böyle olacaktı

Kademecilik MİLLÎ TİP'DE TEK SENDİKA Kurultaydaki tezimizi tüzüğümüze uyguluyoruz

Ortak Kurultay'ın Siyasal Bilgiler Fakültesi konferans salonunda toplanmasını İLKSEN'ci dostlar nedense uygun bulmadılar. İleri sürdükleri neden yersizdi. Ama TÖS direnmedi. Kurultay Dilşat Düğün salonunda 6.8.1970 Perşembe günü saat 9'da toplanması isteğine katıldı.

Kurultay'ın TÖS'lü üyeleri her ilden, o il içindeki şube başkanları tarafından seçilmişti. Seçimler tam demokratik bir hava içinde yapılmıştı. İLKSEN üyelerini Genel Merkez atamıştı. Bu en azından Kurultay'ın yarı üyesinin şartlandırılmış olduğunun bir belgesiydi.

Kurultay tarafsız Başkan Doç. Dr. Mukbil Özyörük tarafından yönetilecekti. Divan'da TÖS'ten Şerefettin Kılıç, Nimet Bayraktar, İLKSEN'den Ahmet Altıner, Nedime Elden görevlendirildiler. Bu arkadaşlar yerlerini alınca Yönetim Kurulu üyemiz Muzaffer Sayar'ın yönetiminde İstiklâl Marşı söylendi. Atamızın ve tüm devrim şehitleri ile Ortak Kurultay'a seçildikten sonra ve hareketinden önce bir kalp krizi sonucunda hayata gözlerini yuman TÖS Tavşanlı Şubesi Başkanı Ahmet Sezer için saygı duruşunda bulunuldu.

Ortak Kurultay Başkanı Doç. Dr. Mukbil Özyörük kısa bir açış konuşması yaptı:

"— En büyük iki devrimci öğretmen örgütü tarihî bir karar verme durumundadır. Türk kamu oyu, bu iki Atatürk'çü öğretmen örgütünün bir ve beraber olmasını bekliyor. Bu halkın umudunu kır-

(Devamı Sayfa 4'de)

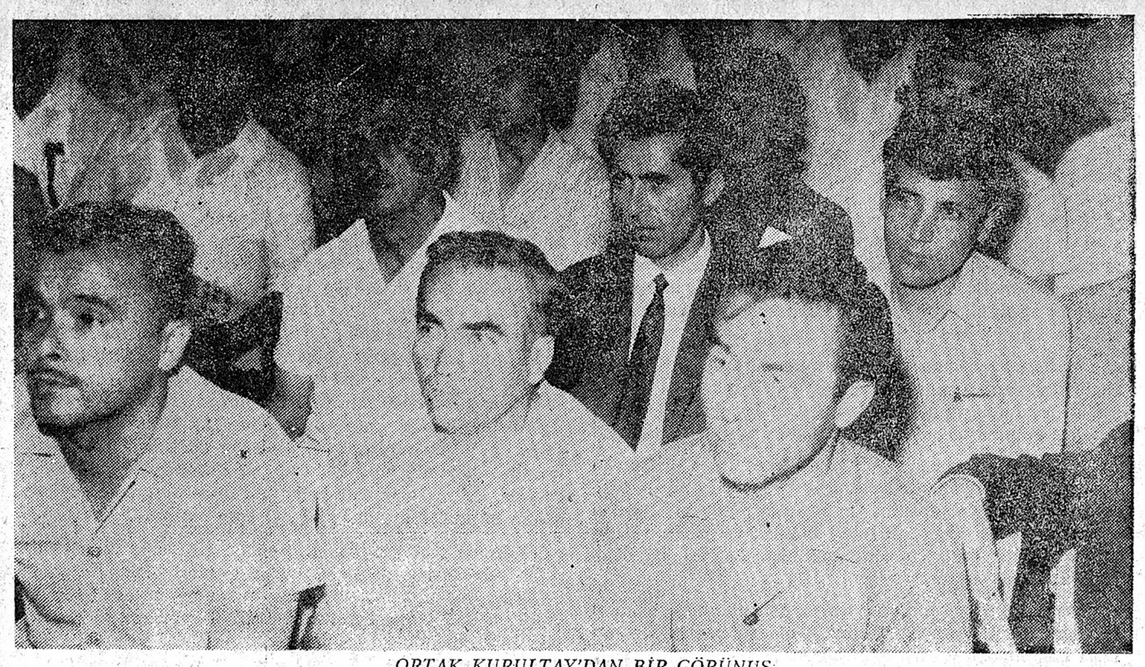

ORTAK KURULTAY'DAN BİR GÖRÜNÜŞ...

Ortak kurultaydan notlar:

TÖS - İlksen Ortak Kurultayı'ndan birgün önce Baykurt, TÖS Temsilcilerini topladı. Kendilerine bazı öğütlerde bulundu:

— Kendilerine güveni olmayanlar kızar, sinirlenir, kaba konuşur, hatta kavga çıkarırlar. Sizlerden dileğim şudur: Sakin olunuz, efendi olunuz, bir öğretmen olduğunuzu unut mayınız.

Ertesi gün Kenan Keleş, Sayın Fakir Baykurt'un tam zıddı olduğunu her haliyle göstermek istercesine "sapık, dar kafalı sendikacılık" gibi deyimler kullanarak söze başladı.. Ona göre tek tip sendikacılık dar fakalılık, sapıklıktı... Oysa ki, kendi örgütünü federasyondan tek tipe çevireli daha bir yıl olmuştu.

Ertesi gün tarafsız Divan Başkanı Mukbil Özyörük kapanış konuşmasını yaparken, Kenan Keleş, ikide bir yerinden kalkıp mikrofona yapışıyor ve: "İlksen bir iki toplantıda yutulamaz" sözünü protesto ediyordu. Nedeni anlaşılmadı.

(Devamı Sayfa 4'de)

Ortak Kurultay'in Öyküsü

OSMAN K. AKOL

Öğretmenlerin Sorumluluğu

Türk Eğitiminin devlet eliyle yürütülmeye başlamasından bu yana 124 yıl geçti. Beş kuşak, yani. Bugünkü görüntü acı ve yüz kızartıcıdır: Okulsuz binlerce köy, 2,5 milyon çocuk okulsuz ve öğretmensiz. Okullar perişan ve yarım gün eğitim yapıyor. Sınıflar tıklım tıklım. Halkın yarıdan çoğu zır cahil. Üretici bir eğitim yok. Milyonlarca çocuk bugün de yobazların elinde orta çağ karanlığına gömülü.

Bunun suçu öğretmenlerin omuzunda. Suçu başkasına yükleme rahatlığını aramağa gerek yok, bu böyle. Kesin kes. İktidarlar gerici imiş, padişahlık düzeni yüzyıllar boyu sürüp gitmiş. Bağnaz din adamları dış ve iç sömürücülerin emrine girmiş de halkı uyutmuş. Lâf bunların hepsi. Öğretmen bütün bunları yenecek kız ve erkek delikanlılar yetiştirmeliydi! Yapmadı. Bir olup, birlik olup, bu işin üstünden gelmeliydi! Gelemedi.

BİRLİK, BERABERLİK:

Ama, 5 yıldan bu yana, durum değişti. 5 yıldır, halkın uyandırılması eğitimin ulusal çizgiye, üretici niteliğe kavuşturulması yolunda iktidarlarla, iç ve dış sömürücülerle kıyasıya bir savaş veriyor öğretmenler. Bunca kıyım, bunca sürgün, bunca cezalandırma bundan. Ama yılmıyor öğretmenler. TÖS'ün varlığının nedenini, TÖS'ün kuruluşunun anlamını işte bu savaşta aramak gerekir. Bugünkü genç öğretmen gergi gibi görev yaparken, koca bir yüz

(Devamı Sayfa 4'de)

başyazı

Havada Kalan El

FAKİR BAYKURT

TÖS ve İlksen Ortak Kurultayı, umulan sonucu vermemiştir. TÖS, Ortak Kurultaya, bugünkü örgüt biçimini geliştirerek, organlarında bütün öğretim basamaklarının sayısal oranlarına göre temsil edilebileceği, merkezî tipte tek millî sendika teziyle gitti. Bu ilkelere göre yapılacak bir tüzük değişikliğiyle, birleşmenin en sağlam adımını attı. Fakat İlksen, Adana öğretmenlerinden ve köylülerinden getirttiği telgraflarla ve kendi parelelindeki TÜTÖS'ten sağladığı bir kademecilik mesajıyla tezini destekleyip direnmekten öte bir adım atmadı.

1965'te TÖS kurulurken TÖDMF yöneticileri, 1963 Antalya Kurultayında verilen kurucularla ilgili bir karar gereğince bugünkü İlksen'in bazı yöneticilerini TÖS'ün kurucuları arasına alamayacaklarını bildirdiler. Eğer böyle davranmayıp alsalardı, şimdi ortada İlksen diye bir kuruluş bulunmayacaktı. Kurultaydaki direnmenin altında, 1965'ten gelen o eski kırgınlık bile vardır.

TÖS, Ortak Kurultay'daki 100 delegesinin büyük çoğunluğunu illerden, demokratik seçimlerle getirmişti. Halbuki İlksen, delegelerini, kademecilik tezini katılıkla savu-

(Devamı Sayfa 4'de)

İhraç edilen 4 arkadaşımız göreve döndü

Genel Öğretmen Boykotundan sonra idarece girişilen disiplin uygulamalarında Ankara'dan, dokuzu TÖS'lü, onbir ilkokul öğretmeni arkadaşımız meslekten ihraç edilmişlerdi.

(Devamı Sayfa 4'de)

Şubelerimizde parasız kurslar açılıyor

Yaz süresince, bütünlemeye kalan öğrencilere parasız dersler vermek ve onları sınavlara hazırlamak üzere ba-

(Devamı Sayfa 4'de)

Rakamlarla TÖS

"TÖS ve İlksen Birleşme Anlaşması" 11.12.1969'da imzalanmıştı. Buna göre "Örgütler, 1970 Temmuzunda, yeni örgüt biçimini saptamak üzere, eşit temsil olanakları ile ortak bir Kurultay toplayacaklar, her iki örgüt bu Kurultay'da alınan kararı uygulayacaktı".

Kurultay toplandı ama, "Yeni örgüt biçimini saptama konusunda, her hangi bir tartışma açılmadı ve hiç bir olumlu sonuç alınmadan dağıldı. Aslında bu durum tam bir olumsuz sonuçtur. Üzerinde uzun ve derin durulmak gerekir. Öğretmen sendikacılığı ve bu sendikacılığın görevini yapma olanak ve koşulları açısında buna zorunluk vardır.

Biz bunu ileride göstermek üzere şimdilik TÖS'ün üye durumu üzerinde bazı örnek rakamlar vermekle yetineceğiz:

1) TÖS'ün Başbakanlık Devlet Personel Dairesine 624 sayılı kanun uyarınca ve 8. Millî Eğitim Şûrası dolayısiyle Millî Eğitim Bakanlığının verdiği resmî bilgiye göre 72.000 küsur üyesi vardır. Bu üyelerin % 86,4'ü oranında 61.920'si ilkokul öğretmenidir.

2) TÖS, 518 şubesiyle bütün yurt yüzeyine yayıl-

(Devamı Sayfa 4'de)

ÖĞRETMEN DİYORKİ...

Kademeci Ismet Baran çok alkışlandı (!)

H. Basri AYDIN

TÖS - İlksen Ortak Kurultayı, 6/7 1970 günü Ankara Dilşat Düğün salonunda yapıldı. İlkgün iki örgütün Genel Başkanlarının açış konuşmaları ve tezleri dinlenildi. Ertesi gün tezler üzerinde taraflarca eleştirilere geçildi. Her iki örgütün konuşmacıları "Devrim bayrağını" ellerinden düşürmemek için adeta yarış halindeydiler. Ne var ki, TÖS konuşmacıları, toplumdaki aşamaları ve yurdumuzun içinde bulunduğu koşulları, sınıflar arası çelişkileri bilimsel olarak ortaya koyuyorlar ve izlenecek yöntemi belirtiyorlardı.

Ama, İlksen ise, bu hususta hazırlıksız ve eleştirilerini duygusal olarak demogoji yoluyla yapıyorlardı. Keza İlksen konuşmacılarının yazılı olarak okudukları metinler, aynı kalemde ve başkaları tarafından yazıldığı açıkça belirliyordu.

Sık sık devrimcilikten ve anti-kapitalistlikten bahseden İlksen konuşmacılarının eleştirilerinin ağırlık merkezi millî eğitimin ortaöğretim kesimi teşkil ediyordu. Sanki, onlar bu bozuk düzenin egemen sınıflarıydı? Bu gösteriyordu ki, empoze ettirilen bu eleştiri metinleri oportünist bir grup tarafından hazırlanmış ve devrimcilikten saptırılmak isteniliyordu.

Çelişkiler yalnız bununla kalmıyordu. Tabanla tavan arasında da çelişkiler vardı. Tavanları sömürüden, faşist baskıdan bahsederlerken, tabanları bunların savunuculuğunu yapıyorlardı. Belki örnek istenilecektir, yer darlığında bir tanesini ancak buraya alabilirim. Malatya'da vali ve millî eğitim müdürü, öğretmenlere olmadık baskıları yaparken ve bu baskılara karşı TÖS direnirken, İlksen Malatya şubesi ile Komünizmle Mücadele Derneği, İlim Yayma Cemiyeti ve Milliyetçi Öğretmenler Derneği beraberce valiyi ve millî eğitim müdürünü savunarak bildiri dağıttılar Bu şubenin (İlksen) Başkanı İlksen'in Genel Yönetim Kurulu üyesidir.

İşte Ortak Kurultay, böylesi çelişkilerde devam ederken, İlksen adına konuşan İsmet Baran, mikrofona çıkıyordu. Salonda "Ya-ya-şa İsmet Baran çok yaşa" temposuyla şiddetli bir alkış tufanı koptu ve dakikalarca devam etti. Bu gösteri karşısında İ. Baran rengi kül gibi, ağzını bıçak açmıyordu. Kısık bir sesle "Anlıyorum, anlıyorum" diyebildi. Evet aleyhte yapılan efendice bir gösterişti Çünkü İ. Baran, bundan bir yıl önce TÖS Genel Sekreteriydi, İlksen'e ateş püskürüyor ve "İlksen öğretmenler arasında bir çıbandır." diyordu. Kendi arkadaşları "Böyle konuşma, onlar da arkadaşlarımızdır." diye susturmaya çalışıyorlardı. Ne mümkün. Gün geldi TÖS Genel Kurulu toplandı ve İ. Baran yeniden TÖS Yürütme Kuruluna seçilemedi. Artık TÖS'e uğramıyordu ve yöneticiliğe seçilecek bir örgüt aramaya başlamıştı. Birçok örgütlere başvuran Baran İlksen'de karar kıldı.

Hepimizin bildiği gibi Türkiye'de bazı kişiler "İçyüzünü açıklıyorum" diye önceleri girdikleri örgütlerin içyüzünü gazetelerden tefrika ediyorlardı. İşte İ. Baran da canlı belge olarak kendisini tanıttı ve TÖS'ün içyüzünü açıklamaya çalıştı. Devrimcilikten dem vurdu. Ama, Genel Öğretmen Boykotuna katılmadığı gibi, ilkokul öğretmeni olan Baran ortaokulda ücretli dersini kestirtmemek için de iktidar yanlısı aracıları da kullanmayı iyi başarmıştı.

Bu zikzaklı yollarda yürüyen İ. Baran'ın eline verilen metni okumak üzere mikrofona çıktığında yapılan gösterinin nedeni bunlardı. İleride iktidar gazetelerinde İ. Baran'ın TÖS'le ilgili anıları çıkarsa şaşmayınız, belki İlksen'in de içyüzünü açıklar.

Gerçi Necati Fevzioğlu da TÖS Genel Yönetim Kurulu üyesiydi, hatta Kütahya'ya sürüldüğünde TÖS Genel Başkanı Fakir Baykurt özel olarak köyüne kadar giderek ziyaret etmiş, Danıştay'a davası götürülerek tekrar Erzurum'a getirtilmişti. Ama İlksen'e girdiğinden birkaç ay sonra Ankara'ya tâyini çıkmış ve Ankara'da İlksen Şube Başkanı olmuştu. O da TÖS'ü eleştirmeye kalkıştı, bilimsellikten söz etti ve çelişkilerle dolu konuşmasını alkışlar (!) arasında bitirdi. Ne yazık ki, İ. Baran kadar alkışlanmadı Çünkü onun durumu Baran'ınki kadar zikzaklı değildi

Bu hava içerisinde Ortak Kurultay devam ederken, devrimci örgütlerden ve uyanan köylülerden ilginç teller geliyordu. Köylünün birisi telinde "Bizlere örnek olmanız için önce siz uyanınız ve birleşiniz ki, egemen sınıfları yenesiniz."

Köylümüz, işçimiz, sömürüden, emperyalist baskıdan kurtulmanın tek yolu ezilenlerin birleşmesi ve birlikte direnmesi gerektiğini anlamış olmalarına rağmen, İlksen'ci arkadaşlarımızın halen ezilenleri bölmek ve çabuk yutturmak için kademecilikten bahsetmeleri ne kadar gülünç olduğunu açıklamaya gerek yoktur.

Ortak Kurultay, lâf ve eylem devrimcilerinin, bilimsel ve doğmatik devrimcilerin kimler olduğunu ortaya çıkarması bakımından yararlı olmuştur.

Elbetteki İlksen'ci arkadaşlarımı kınamıyoruz, çünkü ilk önce diyorlardı ki, "Öğretmenin çayının yanında biraz zeytin, peynir koyarsak ne mutlu bize." Sonra anladılar ki, zeytini, peyniri almak ancak ezilenlerin birleşmesiyle olacaktır. Bu tezlerinden vazgeçerek halkların yanında yer almaya çalıştılar. Birgün bu kademecilikten de vazgeçeceklerine eminim.

Bu tarihin akışıdır, toplumun uyanmasıdır, sınıflar arası çelişkilerin (Emekle - Sermaye) uzlaşmaz sonucudur ki, ezilenler uyanırlar ve anlaşırlar, birleşirler. O günü geciktirmemek için kademecilikten vazgeçmelerini diler, tüm devrimcilere başarılarımı iletirim.

Devrim için birleşmeliydik

darbir Selâhattin ŞAHİN

Aslında gereksiz olan bu toplantıya, çoğumuz üzüntülü olarak geldik. İsterdik ki, bu toplantıda yurt sorunlarını konuşalım, devrimci olarak, Türkiye halkları yararına gireceğimiz eylemleri saptayalım. İsterdik ki, ilerde gelecek olan BÜYÜK DEVRİMİN içinde, görevini yapmış alnı ak öğretmenler olarak bulalım kendimizi.

Öğretmen aldanmaz sanıyorduk. Öğretmen oyuna gelmez sanıyorduk. Yanılmışız.

Öğretmenler, emperyalist ülkelerin, geri kalmış ülke halklarını sömürmek için kullandıkları teknikleri bilirler sanıyorduk. Yanılmışız.

Devrimci arkadaşlarım, emperyalist ülkelerin, geri kalmış halklara uyguladıkları sömürme teknikleri nelerdir. Bunu kesinlikle bilmek zorundayız. Zaman kaybetmenin sırası değil. Güç birliğine ulaşmada oyalanmanın zamanı değil. Çağımız, ezilmiş halkların birleşip emperyalizme ve işbirlikçilerine vurduğu çağdır.

Emperyalist ülkeler, sömürülerini yürütebilmek için neler yaparlar?

1 — Sömürdükleri ülkelere bir verip on almakla güdümlenmiş krediler açarlar.

2 — Kredi açıyoruz diye ülkelerin yatırım kanallarına sızarlar. Yanlış yatırımlar yaptırırlar.

3 — Sömürdükleri halkları kendilerine ham madde üreticisi yapmaya çalışırlar... Ancak, onların üst yapıda kendilerine çıkar çabaları, küçümsenir değildir. Aksine, üst yapıda gösterdikleri çaba çok kere daha etkilidir. Bu alandaki çabaları, bildiğiniz gibi iki ana kanalda yürür.

a) Uyuştur, yönet ve sömür.
b) Böl, parçala, yönet ve sömür.

Devrimci dostlar, bizi ilgilendiren ikinci kanaldaki çalışmalarıdır.

Bakıyorsunuz, gençlik bölünüyor. İşçi bölünüyor. Küçük burjuva aydın bölünüyor. Devrimci bloklar meydana geliyor. Ve devrimci bloklar bölünüyor. Böylece sömürdükleri ülke halklarını çıkarları açısından bir zaman daha oyalamış oluyorlar. Emperyalizm sömürdüğü ülke halklarına, devrimcilerine, "Ben varım. Ben şu plânla karşınıza çıkıyorum" demiyor. Halkları kandırırken dinlerden, devrimcileri kandırırken istismar edilmiş devrim prensiplerinden yararlanıyor. Gözümüzü açmalıyız. Kanmamalıyız. İçimizde devrimci olmayan bir kişi olabileceğine inanmıyoruz. Lider olabilmek için hemen bir sendika kurmaya çalışan amatör sendikacılar olabilir. Bir devrim savaşı verirken kişisel ihtiraslara dikkat etmek zorundayız.

Dostlar, hiçbir emperyalist güç, devrimleri durduramayacaktır. Durduramaz. Ama oyalayabilir. Halkları ve devrimcileri asıl sorunların ötesine itebilir. Devrimci eylemleri başka yönlere çelebilir. Tıpkı, şurada iki yüz ve bunun arkasındaki on binlerce devrimciyi halkların sorunlarından çeldiği gibi.

Aylardır on binlerce öğretmen, halkların sorunlarını bir yana bırakmış özlük sorunlarıyla uğraşıyor. Orta öğretimden farkımız şuydu, profesörden farkımız buydu diyor. Aylardır, halkın bizden farkı neydi diyen yok. Halka devrimi nasıl götüreceğiz denmiyor. Halkı nasıl bilinçlendireceğiz denmiyor. Şu toplantı için iki yüz bin liranın üstünde para çıkmıştır devrimci güçten. Üzülerek söylemek gerekir ki, bu para küçük burjuva tartışmalarının yapılması için çıkmıştır. Buna, sendika yıpratıcılığı denir arkadaşlar.

Değerli arkadaşlarım, İlk-Sen'in kuruluş gerekçesi olarak iki konu getiriliyor önümüze. Bunlardan birincisi ilkokul öğretmenlerinin özlük sorunlarının diğer kademedeki öğretmenlerden farklı oluşu ve ilkokul öğretmenin yani, bizlerin daha fazla ezilmiş olmamızdır. Bu doğrudur. Ve bu doğru adına, TÖS, ilkokul öğretmenleri için büyük çaba göstermiştir, göstermektedir. Ne var ki, liberalist sistemi kabul etmiş cumhuriyetlerde, yani, işbirlişçi, burjuva, feodal ya da, yarı feodal cumhuriyetlerinde yukarıdan aşağıya artar. Liberal sistemi kabul etmiş daha doğrusu hâkim sınıf tarafından liberal sistemin kabul edildiği bütün ülkelerde bu gerçek karşımıza çıkar. Lise öğretmenine karşı ortaokul öğretmeninin, asistana karşı lise öğretmeninin, profesöre karşı asistanın ezilmişliği bu çeşit cumhuriyetlerde olagelmiştir, olacaktır. Çünkü burjuva düzeninin özelliğidir bu. Bir sendika bu çeşit kademe eşitsizliklerini ortadan kaldırmak için çalışacaktır. Ama nereye kadar gidebilecektir bu yolda. Bu düzende eşitsizliği tam kaldırmak mümkün olmayacağına göre, kavga sürecek ve öğretmenler halkı bir yana bırakarak, küçük burjuva sürtüşmeleriyle oyalanacaktır. Zaten düzenin ve emperyalizmin istediği budur.

Kademe sendikacılığının bu birinci gerekçesine göre, Millî Eğitim teşkilâtında, 1 — İlk-Sen, 2 — Orta-Sen, 3 — Lise-Sen, 4 — Asistanlar-Sen, 5 — Doçentler-Sen, 6 — Profesörler-Sen diye sendikalar kurulması gerekir. Bunun yanı sıra, idarecilerin ve müfettişlerin de gördükleri işlerle ortak çıkarları öğretmenlerden ayrıdır. Gene kademe sendikacılığının birinci gerekçesine göre, müfettişler sendikası, ilkokul idarecileri sendikası gibi sendikası, lise idarecileri sendikası gibi sendikaların da kurulması gerekir. Bir Millî Eğitim teşkilâtında, onun üstünde sendika kurulduğunu düşününüz. Ve bu sendikaların devrimci güçlerinin ne olabileceğini, devrimci potaya vurup siz değerlendiriniz. Böl, parçala, işe yaramaz hale getir tekniğine, bu çeşit sendikacılığın ne kadar uygun olduğunu göreceksiniz.

Kademe sendikacılığının, özellikle İlk-Sen'in ikinci kuruluş gerekçesi şu: İlkokul öğretmenleri halkın içinden gelmiştir, halkın içindedir, halka yakın bir ezilmişliği vardır. Öyleyse ilkokul öğretmeni diğer kademelerdeki öğretmenlerden daha devrimci olabilir, daha hızlı ve daha çabuk eyleme geçebilir.

Arkadaşlar, yalnız ilkokul öğretmenlerinin değil, öğretmenlerin % 90'ının halkın içinden geldiği bir gerçektir. Buna karşılık ilkokul öğretmeninin halkın içinde yaşadığı ve halka yakın bir ezilmişliği olduğu da gerçektir. Ancak, burada halk derken yalnız köylüler düşünülmüş gibi geliyor bana, orta dereceli okul öğretmenleri de, şehir ve kasabalarda halka yakındır. Bu yakınlık oranı, ilkokul öğretmeninin köylüye yakınlık oranıyla eşdeğerlidir.

Değerli arkadaşlarım, İlk-Sen'in kuruluş gerekçelerine neresinden baksak, devrimci gücün parçalanması, oyalanmasiyle karşı karşıya geliyoruz. Biz İlk-Sen'in kurucusu olan arkadaşlarımızın devrimciliklerinden şüphe etmek istemiyoruz. İşbirlikçilerin çalışma şekillerini, teori ve pratiği tam bilmeden bir adım atmış olabilirler. Önemli olan halk yararına çalışmaktır. Millî bir tip sendikada kafa ve kasa gücünü birleştirerek birlik olalım.

Devrimci arkadaşlar, bir avuç egemen sınıfın uydurma demokrasisi sürdürülürken, Türkiye halkları her türlü insanca yaşama olanaklarından yoksun bırakılırken emperyalizm ülkemizi için içi nkemirirken, Türk öğretmeninin hissî sürtüşme ve bölünmelerden kaçınmasını kutsal bir görev sayıyoruz.

Devrimci Türk Öğretmeni,

Doğu'da tüfek dipçiği altında çığlıklar atan insanlar için, doktorsuzluk yüzünden, hastası hastane kapılarında ölen yurttaş için, Ağaların boyunduruğunda inleyen yarıcılar için, susuzluktan göç edenler için, okumak istiyoruz diye bağıran çocuklar için, halkın kurtuluşu için sokaklarda kurşunlanan gençlik için, yavan ekmek bulamayan halk için, sana sesleniyorum: Senin savaşın, küçük burjuvalığını sağlamlaştırma savaşı değil, halkın kurtuluş savaşıdır.

Ornek olsun

* *Bulanık Şubemizden Binali YENİ bildiriyor* *

Bir üye daha kaydettik şubemize. Böylece biraz daha sıklaştı saflarımız. Daha da sıklaşacak, kenetleneceğiz amacımız uğruna. Gün geçtikçe daha da açıklık buluyor davamızın haklılığı.

Eğitim uğruna yirmialtı yılını tüm yeteneklerince harcamış olan sayın İlköğretim Müdürümüz ve değerli öğretmenimiz de üye oldu sendikamıza. Daima itiyadı, prensip edinmiş bulunan sayın ak saçlı öğretmenimiz, burada da gösterdi itiyatlı olduğunu. Şubemiz kurulalıdan beri izlemiş çalışmalarımızı. Araştırmış nereye, niçin, nasıl varmak istediğimizi? Ve beğenmiş, benimsemiş TÖS'ün amaç ve ilkelerini. Her zaman olduğu gibi "Eylem ve çalışmalarımızda yanınızdayım" diye üye oldu TÖS'e sayın M. Veysi Danışman. Bulanık TÖS şubesi olarak teşekkür borcumuzu tüm TÖS'lüler yanında ödemeyi görev sayıyoruz.

İşte güzel yurdumuzun her yanında görevini son kademelerine kadar Ulusumuzun eğitimi için azim ve büyük çabalarla yürütmüş olan görevi başındakinden emeklisine değin sayın hocalarımızın saflarımız da haklı davalarımız için toplandığı daha da toplanacağı bir gerçektir.

Buyrun, işte açık kucağımız kendimizi daha bir güçlendirelim YURT İÇİN, ULUS İÇİN, emellerimizde.

Öğretmenler için kundakçılık başladı

Iğdır'da "Hudut Postası" adlı bir gazete çıkar. Bu gazetenin 20 Temmuz 1970 tarihli sayısında "İlksen - TÖS'e yem olmayacak" başlıklı başyazı, öğretmen gücünden ürken sömürü düşüncesinin belirtilerinden biridir.

Söz konusu yazı çeşitli yalan ve iftiralardan başka nezaket üslubunu taşan ifadesiyle de dikkati çekmektedir.

İlkokul öğretmeni dostu imiş gibi tavır takınarak öğretmenleri parcalama gayretine girişinlerin oyunlarına kapılacak öğretmen yoktur.

Genel Başkanımız Fakir Baykurt'un Boykot sırasında rapor aldığını öne sürerek bir de hakaret suçu işleyen gazeteyi, Baykurt'un rapor alarak boykottan kaçındığı iddiasını ispata davet edeceğiz ve sorumlularını mahkemeye vereceğiz.

EMEKÇİNİN KÖŞESİ

Pampur bağırdı: Ouuvvv

Lutfi KALELİ

İlk kez gelmişti İstanbul'a Herşey yabancıydı ona. Öylesine çok şeylerle şartlandırılmıştı ki, insanlara bile bir başka gözle bakıyordu. Hani, İstanbul erkeği kibar, zarif, efendi, bey; kadınları da hanım - hanımcık, çıtı - pıtı, narin olurdu. Lokum gibi tatlı... Bunları düşündükçe daha bir başkalaşıyor, yerel giysileri içerisinde kendisini kaba hissediyordu koca İstanbul kentinin ortasında.

Hatice bacı İstanbul kentinde bir ay kalmıştı. Köyüne dönende "İstanbul'dan gelmiş" diye köy halkı kadınlı - erkekli toplaştılar Hatice Bacının başına. Hatice Bacı yaşlı bir köy anası. Gününü görmüş, devranını sürmüş.. şimdi ise başı sallanır olmuştu. Ama bir hoş sohbetti. Ona sadece akranları değil, hemen tüm köy halkı irili - ufaklı takılır, şakalaşırlardı. Daha doğrusu Hatice Bacı rahat durmaz, duramaz, kendisi takılırdı çevresini. Bir tatlı dili ve de nüktedanlığı vardı. Küçükle küçük, büyükle büyüktü... Yer kalmadı Hatice Bacının yoksul evi önünde, öylesine bir mahşeri kalabalık. Yaşlılar sedirin üzerine çıkıp oturdular. Gençler, kadınlar, kızlar, çocuklar da yere bağdaş kurdular. Hatie Bacı oğlunun yanından gelmişti, rüyalar alemi İstanbul'u görmüştü. O, birşeyler anlatacaktı, kendileri de dinleyeceklerdi. Hatice Bacı böylesine kalabalığı ikinci kez görüyordu evinde. Birincisinde, kocası Hasan'ı yitirdiğinde toplaşmıştı tüm köy halkı. İkincisi de şimdi, kendi Istanbul'dan dönende. Birincisinde üzgündü. Büyük varlığını, desteğini, kendisine yaşam tadı veren dünyasını; kırk yıllık aynı yastığa baş koyduğu eşi Hasan'ını yitirmişti. Başı dumanlı, gözü yaşlı idi o gün. O şen, o tatlı, o nüktedan Hatice Bacı gitmiş, yerine keder, hüzün dolu bir başka Hatice Bacı gelmişti. Haftalarca, aylarca sürdü bu böyle. Kimse de bu zaman içerisinde Hatice Bacıya birşey diyemedi. Neden sonra, yıl geçti, oğulları yetişti, çiftin sapından kavradı da Hatice Bacının eski tatlığı, nüktedanlığı geldi oturdu bedenine. Oğlunun biri İstanbul'da "panga mamırı" ydı. Diğer üçü de köyde çiftçi. Şimdi gönlü yine hoş, konuşması yine tatlı ve de nüktedan.

İki elini borazan yaparak birden ağzına götürdü ve de uzattı sesini, ünledi gücünce:

— Oouuuvvvvvv!..

Herkes büyük bir şaşkınlığın içerisinde, ne olduğunu anlayamadılar. Bu bir öküz böğürmesi, bir inek böğürmesiydi. Acaba İstanbul'da hep inekler, öküzler mi talamıştı? Neydi bu bağırtının hikmeti? Yoksa Hatice Bacı yine bir muziplik mi yapıyordu? Durdular, sonucu beklediler. Hani, kendileri istemişti. Hatice Bacının İstanbul'u anlatmasını. Elleme anlatsındı. Nasıl anlatırsa anlatsındı. Hatice Bacı iyi bilirdi anlatmasını:

— Ula uşah, bi de bahtım ki bir parpur öküzler gibin böğürüyü. Ahacığ orada da bir başga pampur böğürüyü. Uy anam, gafamı çevirdim ki ne çevirem.. denizin yüzü hep pampurla dolu.. Kimi gidi, kimi geliyi. Eyle de bir böğüryler ki...

Yine iki elini borazan gibi yaparak ağzına götürdü ve ünledi gücünce:

— Oouuuvvvvv!..

Bir gülüşmedir başladı. Küçük çocuklar biribirine bakarak kendi aralarında başladılar. Bir hengame ki... Sonra köyün deli İbrahim'i öğle bir "böğürdü" ki, herkes de beğendi bu böğürmeyi. Kel Hasan hemen atıldı:

— Nası Hatça bibi, bizim pampur böğürmesi de Isdanbol pampuruna benziy mi? dedi.

Hatice Bacı yeldirmesini düzelterek yanıtladı Kel Hasan'ı:

— Ula bizim deli İbam gibi var mı? Isdanbol pampurunu beş dikiş geçti bilem.

Yine bir gülüşmedir aldı gitti. Çoğu karnını tuttu gülmekten, Kenarda dut ağacına sırtını dayamış, bağdaş kurup oturmuş ağzı gıllı Mısto'nun gelini Feride altı aylık çocuğunu düşüreyazdı az kaısın. "Ooşştt" dedi yanındaki Güllü bacı, dürtükledi bir Feride gelini. Duraladı Feride gelin, sıktı dişlerini. Yaşlı Ali dayı uzun oturduğu sedirde ak sakalını sıvazlıyarak konuştu:

— Desene gız Hatça, bizim pampurlar ovayı gaplamış, garada geziyi hep. Isdanbol pampırları da garada gezip bögürebiliy mi?

Gülüşmeler, yılışmalar daha da bir arttı. Küçüklerin şamatası sürdü bir süre.

—.Ne ise Ali gardaş, dedi ve sürdürdü konuşmasını bu hengame içerisinde Hatice Bacı; Acıh daha ilerilere doğru gettim.. bahkım ki bir garış, balcan gadar çoncuhlar, güççük gayıhlar içinde balıh tutuylar... hem de bişirip bişirip, oradan gelip geçenlere dürüp edip veriyler. O deniz, zalım, nasıl da sallıyı ya yavrucahları.. benim ölüm kopayazdı valla. Ahacığ battı batacahlar.. canbaz gibin oynuylar eyle. Sonra gözüm garardı, başım döndü.. sanki ben de o gayığın içindeymişim gibin başladım yaylanmaya, sallanmaya.

Böyle diyende hemen ayağa kalktı Hatice Bacı. Bir sağa salladı kalçasını, bir sola salladı kalçasını. Uzun kutnu fistan harmanladı yöresini. Derken sallandı Hatice Bacı, bir - iki, bir - iki, gitti gidecek... Birden:

— Tut ulan beni Hasan!... diye ünledi. Hemen fırladı Hasan, tuttu Hatice Bacıyı kolundan. Deniz kenarından çekip aldı kenara sanki. Hatice bacı silkindi şöyle, gerindi bir, durdu. Sonra konuşmasını sürdürdü:

— İşte böyle olmuşum denizin gırağında, Birden bağırdım oğlum Yusuf'a. Yusuf sağ olsun, tuttu da beni, ölmeden gavuştum sizlere.

— Senden başga ölecek mi yoh kötü Hatça, dedi Top Veli. Diğerleri de tasdik ettiler Top Veli'yi: "Senden başga ölecek mi yoh kötü Hatça?"

Gün batıp gitmişti. Yoksul köy karanlığa bürünmüştü. Bir koca günün nasıl yittiğinin kimse farkına bile varmamıştı. Sedirde uzun oturan yaşlı Ali Dayı: "Bugünlük bu kadar eğlencelik yeter gayri uşahlar" dedi ve toparlanıp indi sedirden aşağı. Ali Dayı kalkanda diğerleri de toparlanıp kalktılar ayağa. Ve bir - iki çekilmeye başladılar. Gerçekten gün çoktan batmış, bir sessizlik kaplamıştı tüm köyü şimdi. Hatice Bacı yoksul yatağına uzananda, karanlığı yırtan köpek sesleri geliyordu köyün derinliklerinden. Bu köpek ulumaları incelivor, kalınlaşıyor, kabalaşıyor... giderek Hatice Bacının "Pampur

— Oouuuvvvvvv!..

böğürmesi" ne dönüşüyordu:

Üniversiteye Kimler Giremiyecek?

Nazım BAYATA

Önümüzdeki ders yılı için üniversitelere giriş sınavları yapıldı. Sınavlar Türkiye'nin beş ilinde; İstanbul, Ankara, İzmir, Erzurum, Trabzon'da ve Türkiye'nin dışında da iki yerde, Newyork ve Bon'da yapıldı.

Bu yıl üniversite ve yüksek okullardan merkezi sisteme dahil olanlarına, 17.584 kişi alınacak; oysa sınava girmek için kaydını yaptıran 78.653'dür. Ortalama bir hesapla, 61 bin kişi açıkta kalacaktır. Bunların bir kısmının ki en çok onbinin merkezi sistem dışındaki üniversite ve yüksek okullara girebileceğini hesap edersek geriye kalan 50 bini okuma olanağından yoksun kalacak demektir. 50 bin genç adam, 50 bin lise diplomalı Türkiye vatandaşı, okuma olanağından yoksun bırakılacaktır. Bundan bir kısmı - ki parası olanlar - genellikle, özel yüksek okulların kapısını çalacaklar. Yoksul olanları ise, umutlar - azalmış olarak, gelecek yıla hazırlanacaklar, ya da yüksek öğrenime devam etmekten vazgeçecekler.

1969 - 1970 öğretim yılında tam 57 yeni lise öğretime açılmıştır. Ayrıca 5 tane de akşam lisesi açılmıştır. Halen Türkiye'de 330 lise, 18 akşam lisesi vardır. 330 lisenin 135'i normal öğretim yapabilmekte, geriye kalan 195 lise normal öğretim yapamamaktadır. 330 lisenin 141'i il merkezinde 187'si ilçe merkezinde ve 2'si de bucaklardadır.

Liselerin son sınıflarındaki öğrenci sayısı, 1969 — 1970 ders yılında 37.748'dir. Özel lise ve kolejler bu hesapların dışındadır. Yukarıdaki rakamlar sadece Milli Eğitim Bakanlığı Orta Öğretim Genel Müdürlüğüne bağlı lise ve kolejlerle ilgili gerçekleri dile getirmektedir.

Şimdi gelelim sorunun özüne. İşbirlikçi politikacılar, halkın çocuklarını okutma isteğini alabildiğine sömürmektedirler. Bu yüzden öğretmeni, binası laboratuvarı ve öteki olanakları olmayan, ya da yetersiz olan "bir müdür bir mühür"lü okullar açtırmaktadırlar. İlkokuldan ya da orta okuldan sonra okuma dışında bir işe, mesleğe girme olanaklarından yoksun çocuklar, bu gecekondu okullara dolmaktadır. Çoğu buralardan diploma almakta ve daha yüksek okulların, üniversitelerin kapısını çalmaktadır. Gizli ve açık işsizliğin kol gezdiği Türkiye'de, okullar bir iş ve meslek sahibi olmak istiyenlerin, zorunlu olarak hücumuna uğramaktadır. Türkiye'yi yönetmek iddiasında olan işbirlikçi sınıflar, temel ekonomik ve sosyal reformları yapmadıkları ve yapamıyacakları için, ucuz yola başvurmaktadırlar. Bir yılda 62 lise açabilen iktidar, gerçekte halka hizmet etmiyordur. 62 lise yerine, bir tek ciddi fabrika açmak, daha güç ve pahalı olmaktadır çünkü. Kaldı ki bu derme çatma liselerin arsa ve binalarının bir kısmı, yoksul halkın olanakları ile sağlanmaktadır. Son yıllarda halkı aldatmak için başvurulan bu ucuz lise açma politikası, işbirlikçi iktidarın halk çocuklarına, genç insanlara yaptığı en büyük kötülüklerden biridir. Hiç bir bakımdan lise denmeye lâyık olmayan bu okullardan diploma alan gençler, üniversitelere girememekte, bazıları girse bile, bunun acını çekmektedirler. Öte yandan liselerden mezun olan gençlere iş olanağı sağlanmadığından, büyük bir kısmı yüksek öğrenime devam etmek zorunda kalmaktadır. Oysa yüksek öğrenim olanakları, liselerin büyümesine parelel şekilde geliştirilmediğinden, onbinlerce genç insan bir kısmı da ister istemez özel yüksek okul patronlarının sömürüsüne kurban olmaktadır.

Yine sınavlar yapıldı, 78.653 kişi girdi. Oysa sadece 17.584 kişi alınacak. Bu 17.584 kişinin çoğunluğu, gerçekten iyi liselerden gelen ve çoğu olanakları iyi olan ailelerin çocuklarıdır. Geri kalan 61 bin genç insan kötü bir eğitim politikasının kurbanları olarak sokaklarda kalacak. Fakat bu gencecik insanlar sokaklarda boş durmayacaklar, düşünecekler, durumlarının bilincine varacaklar, giderek Türkiye'deki işbirlikçi düzeni kavrıyacaklar. Ve düzenin kendilerine halka ettikleri kötülükleri kendi öz denemeleriyle anlıyacaklar ve eyleme geçeceklerler sonunda. Gençliğin işbirlikçilere, emperyalizme karşı verdiği mücadelenin, gelecek günlerde, bu kaynaktan daha da güçleneceğini kestirmek zor değildir. Kısa vadede halkı, genç insanları aldattığını, kandırdığını sananlar, gelecek günlerde bunun acısını duyacaklar ve hesabını vereceklerdir. Halk kısa vadede aldatılabilir, ama uzun vadede hayır.

Bugün üniversitelere giremiyen insanlar, yarınki devrimci mücadelenin potansiyelidirler. Onlar kendi öz denemeleriyle bu düzenin ne menem bir düzen olduğunu daha iyi kavrıyacaklar ve bilinçle devrimci eylemlere gireceklerdir. Bu yüzden, şu anda üniversite ve yüksek okullara giremiyenler için, üzülmüyoruz. Onlar şimdi kayıpta gibi görünseler de, gelecek günlerde kazançlı çıkacak olan Türkiye halkı ve onun devrimci mücadelesi olacaktır.

Kahrolsun işbirlikçi düzenin halk düşmanı eğitim düzeni.

Devalüasyon ve arkası

Personel Kanunu karşısında TÖS'ün tutumunu eleştiren bazı kuruluşlar, bu sefer öyle bir çelişkiye düştüler ki, (7) olarak saptanmış kat sayının (10) a çıkarılması için çaba harcıyorlar. Yani, yoksul halka biraz daha yük, küçük memuru ferahlatacağız diye büyük memura biraz daha ense, biraz daha göbek... TÖS'ün görüşünü Genel Sekreter Osman K. Akol imzasıyla şöyle açıkladık :

"Devalüasyon, son yıllarda yaşadığımız en kötü durumdur. Bununla; bağımsızlığımızın tam olmadığını bir daha anlamalıyız. Amerika'nın ve Ortak Pazar efendilerinin keyfini çattırmak için paralarını % 66 pahalandırdık, kendi paramızın değerini de bu kadar düşürdük. Böylece içerde zengin daha zengin, yoksul daha yoksul oldu. Fiatlar ateş pahasını çoktan geçti. Personel Kanunu yürürlüğe girmeden tükendi, bitti. Türk-Persen, "Kat sayı on olsun diyor" yanlıştır. Bir ucu yetmiş, bir ucu bine, hatta binden yukarı göstergelerin kat sayı 10 olsa ne olur, olmasa ne olur? Ve yoksul halk yukarıdaki memurlara bu kadar maaş ödemenin yükünü nasıl dayanabilir

Üreticiye verilen yeni fiatları da yarıya bölerek hesaplamalıyız. Memurun maaşı da öyle. "Meclisler derhal toplansın" diyenler var. Hayır ne kat sayının 10 olması, ne meclislerin toplantısı, devalüasyonu ve ardından gelecek enflâsyonu durduramaz, daha iyi ve âdil bir personel kanunu çıkaramaz... Karşımızdaki, tarihin zorunlu koşulları ile karşı karşıya bir iktidardır, ömrü bitmiştir. Onu hiçbir kuvvet kurtaramaz. Bu seferki devalüasyon halk kitlerinin bilinçlenmesine ve tarihimizde yeni bir dönemin açılmasına çok etki yapacaktır. Yaşayan görür."

Bizdeki eğitim-öğretim denen dram

Behzat AY

Mayıs ayının sonu ile Haziran'ın ilk günleri, Türkiye'de uygulanan eğitim - öğretimin kepazeliğini göstermeye yeter de artar bile..

İntihara kalkışan ve intihar eden öğrenciler, öğretmen öğrenci kavgaları, kitap yakmalar, sınav kapılarında bayılmalar, sınav günleri ana - babaların kaygıları bugünlerde özellikle yoğunlaşmaktadır. Hattâ hattâ, sınıfta kalan oğlunu döve döve öldüren babalar da eksik değil. Konya'da bir babanın, sınıfta kalan oğlunu dövdükten sonra başını duvara çarparak öldürdüğünü; sinirlerine hakim olamadığı için oğlunu öldürdükten sonra üzüntüsünden sinir krizleri geçirdiğini, hastanelik olduğunu gazetelerden okuduk.

Türkiye'de eğitim - öğretim denen şeyin bu kadar olaylara yol açmasının yığın yığın nedenleri vardır. Kirli, bozuk düzen damgasını eğitim - öğretim sorununa da olanca ağırlığı ile vurmuştur.

Programlar yetersiz, okullar elverişsiz, araç - gereç yönünden yoksunluk, ana - babalar çoğunlukla eğitim denen süreçten habersiz, öğrencilerin gözü, kafası ve gönlü, kapitalist düzenin göz alıcı, duygu sömürücü, değersizlikleri değer şiar edinen kurumlarına, gösterilerine, yayınlarına çevrik; öğretmeni geçim sıkıntısı, siyasi baskı altında.. Kendi kendini yetiştirme çabasında olan öğretmenler kıyımdan kıyıma uğratılmakta; kendisini çoktan yetişmiş gören öğretmenler de, özel dershanelerde, kurslarda para kazanmak peşindeler. Bana mı kaldı memleketi düzeltmek, ben karnımın doymasına, para kazanma yoluna bakarım. düşüncesindeler. Paralılara itibar gösterilen bir ortamda bu duruma da olağan karşılıyoruz.. Bir de pedagojik hiçbir formasyonu olmayan, orta ve liseyi bitirdikten sonra çeşitli yollarla öğretmenliğe geçenler, ortaöğretimde mühendisler, dil bilen kolej çıkışlılar v.b. da görevlidirler. Bütün bunların yanında pedagoji, psikoloji, öğretim metotları okumuş ve fakat mesleği boyunca okuduklarını aklının kenarından geçirmiyenler de eksik değil. Ezbercilik anlayışını öne almışlar; özel yetenekleri, ilgileri görmemezlikten gelmişler ve okulları engizisyon yuvalarına çevirmişlerdir.

Din dersinden, beden eğitiminden, müzikten, ilkokuldan tutun da, ortaokul, lise ve öğretmen okullarında şapır şupur dökülmekteler öğrenciler. Her çocuğun biribirinden farklılığı; ayrıca aynı öğrencinin çeşitli yetenekleri arasında önemli farkların bulunduğu hiç mi hiç göz önüne alınmaz. Bu önemli konu programlarda bile eğitim öğretim ilkeleri arasına alınmışmış; ne yazık ki uygulanmasına, göz önünde bulundurulmasına bir türlü yanaşılmamaktadır.

Bir de kraldan fazla kralcı kimi okul yöneticileri var. Uyguladıkları eğitim - öğretim değil, işleri yönetim hiç değil, despotizmin ta kendisi.

Türk milli eğitiminin ve ilköğretimin amaçları arasında şunlar yazılı :

"Toplum olayları ile ilgilenir ve toplum çıkarlarını kişisel çıkarları üstünde tutar. Kanaatlerini medenî cesaretle savunur.. Bir kazancın bir emek karşılığı olması gerektiğine inanır.. Bireyin refaha kavuşabilmesi için önce toplumun kalkınması gerektiğine inanır..." v.b.

Bu konuları konuşan öğrenciler okullardan uzaklaştırılmakta, genç yaşlarında topluma küskün vatandaşlar üretilmekte. Gene bu konuları konuşan öğretmenler jurnallanıp, küflenmiş beyinli müfettişler elinde tedirgin edilmektedirler. Bu yüzden de bir sürü giderler, zaman kayıpları, enerji harcamaları olmaktadır.

Türkiye'de eğitim - öğretim sorunu da (okullara gidemiyenleri bırakalım bir tarafa, devam edenler için de) bir keşmekeşlik, yetersizlik, anlayışsızlık, ilgisizlik, başıboşluk, adamsendecilik, kıyımcılık yüzünden yürekler parçalayıcı bir durumda. Okullar birer engizisyon kurumu durumundadırlar. Düzenin laçkalığı, çürümüşlüğü, kokuşmuşluğu okullarda yansımaktadır. Ne var ki, bu kokuşmuş düzenin içinde iken bile, okullar kısmen de olsa, daha pedagojik, daha psikolojik bir yörüngeye sokulabilir.

Meslekleri söyliyemiyen öğrenciler sınıfta kalır, kasadan atlayamayınca bütünlemeli duruma düşer, do re mi sesinin hakkını veremeyince belgeli olur, Yavuz Selim'in Çaldıran Savaşına giderken at üstünde söylediğini sözlü sınavda şovenist söyleyemeyince okuldan kovulursa; o okullarda pedagojik, psikoloji denen bilimlere teğet bile geçilmediği sonucuna kolayca varılabilir. Her öğrencinin biribirinden farklılığı; ayrıca aynı öğrencinin çeşitli yetenekleri arasında önemli farkların bulunduğu ilkesi okullarımıza girmediği sürece, okullar birer işkence kurumu olarak bilinecektir öğrencilerce. Eğitimci Orhan Çaplı, insanlardaki ayrı ayrı yeteneklerin bulunduğunu, hattâ bireylerin kendi yeteneklerinin de kendi aralarında eşit olmadığını, dolayısıyla her öğrencinin her derste aynı başarıya ulaşamıyacağını, hattâ, bir öğrencinin her derste aynı başarıyı gösteremiyeceğini belirtmek için, ördek yüzer, tavuk yürür, kartal uçar (daha çok) gibi bir benzetmesi eğitim - öğretim işiyle uğraşanların unutmaması gereken bir konudur.

Yavrularımız, yalnız Amerika'ya borç ödeyiciler olarak yetişmiyorlar, bir de böylesi eğitim-öğretim kepazeliği içinde mavmunlaşmak, işkence görmek, kişiliğini yitirmek, bıkmak üzere okul denen kurumların mahpusu oluyorlar. Hasılı kelam, eğitim - öğretim cephesinde de rezaletin daniskası var.

Öğretmen — Halk İlişkileri

Ali DÜNDAR

GİRİŞ :

Tarih boyunca halk gerçeğine ters düşen ve bu nedenle de her davranışı başarısızlıkla sonuçlanan gerici güçler, bir yeni yöntemi uygulama denemesine girişmiş görünüyorlar Bu yeni yöntem, *KABA KUVVET* yöntemidir. Tüm ustalıklarla uygulanan dinsel sömürünün ve bir ağ gibi uyanık güçleri bağlayan ekonomik baskıların, politik yıldırı yöntemlerinin işlemediğini gören ve anlayan tutucu çevreler, bu kez yer yer ölümlerle sonuçlanan *KABA KUVVET* gösteri ve uygulamasını sahnelemişlerdir. *31 Mart*'lardan *Menemen olayı*'na, oradan *Şeyh Said patlaması*'na, Uşak ve Himmetdede'den geçilerek ünlü *KANLI PAZAR*, oradan *KAYSERİ BASKISI* ve 14 gencimizin ölümü ile sonuçlanan bugünkü kamplar ortamına girilmiştir.

Geri bırakılmış ulusların, sömürü düzeni ve emperyalizme karşı kullanmak üzere uygulama alanına çıkardıkları *KOMANDO* örgütü, ülkemize aktarılarak, *devrimci avında* kullanılmaya başlamıştır. Devrimci ocaklara, eğitim yuvalarına silahlı pusatlı baskınlar, olağan hale gelmiştir. Anayasasının demokratik hukuk devleti kavramını içeren ülkemizde, tüm yasalar çiğnenmek suretiyle yürütülen *öğretmen kıyımı*'nda yönetimsel uygulamalar yetersiz bulunarak *KABA KIYIM YÖNTEMİ* başlatılmıştır. Çorum'-İskilip ilçesinde bir öğretmeni tokatlayan kaymakam İbrahim Öğretmenoğlu'nun ilçesi Kınık'ta, kışkırtılan köylüler kahvehaneye, baltalı, destereli baskın yapmak suretiyle öğretmen avına çıkmışlardır. Ünlü TÖS baskınının tezgâhlandığı Kayseri'de; kendisi da aynı zamanda öğretmen olan bir Millî Eğitim Müdür yardımcısı, babası yerindeki bir ilkokul öğretmenini yumruklamıştır. Oysa Kayseri, tarih boyunca; rumu, ermenisi, müslümanı, mecusisi tüm ayrı inanışta insanların iç içe yaşadığı, zeki ve barışçı, hoşgörülü, girişimci, yardımlaşmayı ve dayanışmayı inançlaştırmış bir şehrimizdir. Tarihte Kayseri, tecimel davranışlarıyla ün yapmış, yenilikleri çekinmesiz benimseyen, inanç ve kazanç sömürülerine fırsat yaratmayan insanların beldesidir. Yunan toplarının sesi Ankara'da duyumaya başlayınca, ulusal kurtuluş karargâhına kucağını ilk açan şehir de Kayseri'dir.

Ama belli ki temiz havamızı kirletenler, aydınlıklarımızı karartanlar var. Dinsel sömürüyü de içeren kara bir örgüt, durmadan ağını örmekte, çıkış yollarımızı engellemekte, göklerimizi karartmaktadır.

HALKA TERS DÜŞENLER

Halkın devrimci ve halkçılığın da devrimcilik demek olduğunu yeni yeni kavramaya başlayan karşıt güçler, bu kez kendileri geri çekilerek, bizzat halkı öne sürmeye, devrimcinin can yoldaşı olan halkı ondan ayırmak suretiyle, hattâ gerekirse devrimciye karşı çıkarmak suretiyle, yön ve yöntem değiştirmiştir. Önce büyük şehirlerde uygulama alanına çıkarılan bu yönteme, giderek küçük konaklama yerlerine, köylere değin yaygınlık kazandırılmıştır. Şimdi ülkemizin hemen her yerinde bazı yurttaşlar öğretmenin karşısına çıkarılmaktadır. Özellikle karne dönemlerinden yararlanılmakta, okulda başarısız öğrenci velileri şişirilerek, öğretmen zındıktır, kâfirdir, komünisttir gibi birtakım takma takıştırmalar da yapılarak, öğretmenin üzerine gönderilmektedir. Böylece, kendileri de birer fakir halk çocuğu olan öğretmenler, usta tezgâhtarların çevirdikleri dolapların sonucu olarak, gene kendileri gibi fakir halk ile karşılaştırmak istenmektedir. Öğretmenlik uğraşının kaynağını oluşturan *halk çizgisi* körletilmek istenmektedir. Bugüne değin sahnelenen çatışmaların yapısına, okuyucularımın dikkatlerini çekmek isterim. Bu çatışmaların hemen hiç birinde toplumun esas kaymağından ve de kaymağını yiyenlerinden hiç birinin burnu kanamamıştır. Sağdan ve soldan olarak nitelenerek öldürülenlerin hepsi da fakir, ya da orta halli halk çocuklarıdır.

Kanlı Pazar'da eli sopalılar, Kayseri'de baskına yeltenenler, hep toplumumuzun yarı aç, yarı tok, küçük esnaf, ya da işsiz, hafız, imam gibi alt kat insanlarıdır. Bunları ışıklandırıcı güçlere karşı silahlandıranlar, başları dara gelince; *"aman canım, üç beş baldırıçıplağın yarattığı bir zabıta olayı"* deyip işin içinden sıyrılıyorlar. Darda kalan, hapis yatan, ocağı sönen gene de fakir halk çocuğu oluyor.

GELENEK SÜRECİ

Oysa *öğretmenlik uğraşı*, Türk ordu yapısından sonra, geleneği en sağlam kuruluşlarımızdan biridir. Gerisinde, 1800'lere değin inen bir geçmiş vardır. Geliştirici ve dönüştürücü bir geleneğe sahiptir. Varlıklı aile çocuklarının iltifat etmedikleri öğretmenlik, hak kaynağından beslenen, halka yayılan ve halkı işleyen, halkı bilinçlendiren bir kutsal ocaktır. Bu, yenileşme dönemlerinde böyle olmuştur, Ulusal Kurtuluş Savaşı döneminde böyle olmuştur, bugün böyledir. Kuşkusuz yarin da böyle olacaktır. Öğretmen, her zaman, iyinin, doğrunun, güzelin, halktan yana olanın, Atatürk'ten yana olanın, insandan yana olanın yanında yer almıştır, kuşkusuz bundan böyle de yer alacaktır. Bu, bir gelenek koşullamasıdır. Kurtuluş Savaşı'ndan Mustafa Kemal'le cephede olan öğretmen, kuruluş yıllarında ülkenin dört bir yanına yayılmak suretiyle devrimci militanlar olarak, cephe duyarlıklarını yapıcı ve yaratıcı bir biçimde kullanmışlardır. Şimdiki öğretmenler de, Ulusal Kurtuluş Savaşı'ndan sağ dönen ve devrimci militanlar olarak ömür tüketen atalarının, Kemalist çizgide süren filizleridir. Devrimcilikleri, dönüşümcülükleri, halkçılıkları, geleneksel bir öğretiden doğmaktadır.

Durmadan öğretmene yüklenen gerici ve tutucu çevreler, kuşkusuz bu tarihsel gerçeği bilmemiş olamazlar. Onlar görmektedirler ki, geçmişte dağınık duran ve mesleksel etkileşimden habersiz görünen öğretmen, yasaların verdiği haklarını kullanmada, giderek yoğunlaşan bilinçli bir kararlılık içindedir. TÖS gibi, *İLKSEN* gibi, dev öğretmen kuruluşları, halkçı öğretide bir devrim dinamiği görümü kazanmaktadır. Hukuka aykırı olarak yürütülen ve Millî Tarihimize kara yazılarla *ÖĞRETMEN KIYIMI* olarak işlenecek olan yıldırma düzenine rağmen, öğretmen çözülmemiş, saptırılamamıştır. Meslekleri ellerinden alınanlar, çoluk çocuklarıyla açlığa terk edilenler, evlerinden ocaklarından sürülenler, devrim dinamiğinden ayrılmak bir yana, daha da bilenmiş olarak yeni atılımlara girişmişler, örgütlenmeyi laha da sıklaştırmışlar ve halktan yana olduklarını daha bir aydınlık, daha bir erkekçe haykırmışlardır. Kendi yararları doğrultusunda bilinçlenen Türk ulusu, kendi içinden çıkardığı, kendi davasını savunan ve kendi çocuğunu eğiten öğretmeni anlamış ve yer yer olaylarda öğretmenin yanında yer almıştır. İşte bunu gören çıkarcı çevreler, Türk halkının bilinçlenmesini istemeyen sömürgenler, ilerici kanatta yer alan öğretmeni sindirmenin yolunu, önce öğretmeni parçalamakta aramış, bu tutmayınca da zavallı kimseleri kışkırtmaya başlamıştır. Böylece denecek ki: Bakın biz halktan yanayız, halk bizi tutuyor, diyordunuz, oysa size saldıran halktır, sizi koruyacak olan da benim. Bunu demek, ya da bu anlamı çıkarmak isterler. Bu nedenle de üç beş zavallıyı, kendi deyimleriyle; üç beş baldırı çıplağı öğütleyip öğretmene saldırtırlar. Ama ne var ki bu da tutmayacaktır. Giderek bilinçlenen ve çıkarlarının karşılaştırılmasında güç kazanan Türk halkı, günün birinde tümden öğretmeninin yanında yer alacak ve öğretmene saldırması için eline verilen sopayı, çıkarcı ve sömürgen çevrelerin başında parçalayacaktır.

Nasıl ki, öğretmen örgütlenmesini engelemek amacıyla güdümlü olarak kurdurulan sarı sendikalar ve kapıkulu dernekleri de tutmamıştır. Uyanık Türk öğretmeni, ulusunun çıkarlarına aykırı düşen düşünce ve davranışları değerlendirmede, bu halkı sömüren çevrelerden çok dana etkilidir. Çok daha yetkilidir. *Milliyet* sözcüğünü bir örtü olarak kullananlardan çok daha milliyetçidir.

SONUÇ

Kaba kuvvet yürütümünü Türk öğretmeni üzerinde denemek isteyenler, büyük bir yanılgı içindedirler. Tarih, kaba güçlerin ergeç yıkıldığını, akılcı ve insancı davranışların başarılarını yansıtan belgelerle doludur. Tarihimizin hiç bir döneminde, hiç bir evresinde halk, kendi çocuğunu eğiten, kendi çocuğuna kişilik kazandırmak çabasında olan öğretmene karşı bu denli kışkırtılmamıştır. Bereket versin ki geleneksel bir sağduyu ile halk, öğretmene karşı saygılıdır. Öğretmeni, öteki okumuşlardan üstünleyen bir görüşe sahiptir.

Şimdi halkı öğretmene karşı çıkarmak, ya da öğretmene karşı imiş gibi göstermek isteyenlere sesleniyorum. Madem ki öğretmene yardım etmek istemiyorsunuz, madem ki halktan yana değilsiniz, halkın uyanmasını istemiyorsunuz, öyleyse birakın halkın yakasını, birakın öğretmenlerin yakasını. Öğretmenlerin görevi sadece A,B,D öğretmek değildir. Öğretmen, tüm bir Türk ulusunun öğretmenidir. Onu bilinçlendirecektir, onu, kendi çıkarlarıyla başkalarının çıkarlarını karşılaştırabilme bilincine ulaştıracaktır. Türk halkını Atatürk'çü çizgide yoğurmanın tüm yöntemlerini kullanacaktır. Öğretmen, Türk öğretmeni bu karardadır.

Evde, kahvehanede, politika alanlarında, gazete sayfalarında öğretmeni çekiştirmekten vaz geçiniz. Öğretmenin, öğretmenkten, bellemekten öte bir amacı yoktur. Öğretmeni kötülemekle, öğretmeni karalamakla kendi kuyunuzu kazmış olursunuz. Neden ki daha çocuklarınız öğretmenin ders verdiği sıralardadır. Bugün böyle, yarın da böyle olacaktır. Siz öğretmeni kötülerseniz, siz öğretmeni karalarsanız, öğretmen de çocuklarınıza sizin kötülüklerinizi, söyler. Bugün halka çelişkilisiniz, yarın çocuklarınızla çelişirsiniz.

BÖYLE Mİ OLMALIYDI?

Halit YURTKULU

Böyle mi olmalıydı Atatürk'ün Türkiye'si?
Henüz Etilerden kalma bir yaşam
Süregelir bazı köylerde.
Saç soba girmemiş konutlarda
Tandır denen içi oyuk silindir,
Hem mutfak, hem ısınma aracı.
Işık tavandan girer dumanla boğuşarak
Baca diye bağlayan yollar dışında

Kentleri bağlayan yollar dışında
Motorlu taşıt görmeyen köyler ne?
Tek tük fabrika bacalarından çıkan
Dumanlara karışan
Çıplak boz kırlardan yükselen
Toz bulutları ne?
Birkaç gökdelenler etrafında
Gecekondular, barakalar ne?

Çağdaş uygarlık düzeyine
Çıkmak değil mi hedefimiz?
İlim değil mi gerçek yol gösteren
Kılavuz?
Yüzde altmış cahil gösteren
Oran ne?

Cumhuriyet Türkiye'sinde
Onun Alfabesi yerine
Arapça öğretim ne?

Kısa... Kısa... Kısa... Kısa... Kısa...

8. Milli Eğitim Şûrası nihayet toplanıyor...

1962'den beri uyutulan, 1965'ten beri de, ha toplandı, ha toplanacak diye savsaklanan 8. Millî Eğitim Şûrası, aslı çıkarsa, 28 Eylül 1970 günü toplanacak ve Ortaöğretim konusunu ele alacaktır.

Bunun için özel bir de kanun çıkartan Bakanlık, 8. Şûrayı 126 üye ile toplayacak ve beş gün çalıştıracaktır. Bu 126 üyeden sadece biri TÖS'ten olacak, ötekilerin çoğunluğunu Bakanlık kendisi seçecektir. Biz bu adaletsiz ve anti-demokratik kompozisyonu protesto ediyoruz.

Ayrıca belirtelim ki, Ortaöğretim soyut bir sorun değildir. Bunu bütün eğitim alanı içinde düşünmek, eğitimi de özel girişimci ve montajcı olmayan, ulusal nitelikli bir ekonomiye bağlamak, her bakımdan "Bağımsız Türkiye" ilkesinde dayandırmak gerekir. Bu ölçülerle ele alınırsa ortaöğretim için çok söz söylenebilir. On bir yıl okuttuğumuz gençler hiçbir iş, hiçbir hüner öğrenemeden üniversite ve yüksek okulların kapısına dayanıyorlar. Çoğuna okullarda yer yok, hayatta iş yok. Elbet bu böyle kalamaz.

Bu konuda, THA muhabiri Mustafa Ekmekçi, Genel Başkan Fakir Baykur'un görüşlerini sormuştur. Baykurt'un cevabını yayınlıyoruz :

"Bugün Türk eğitiminde sayısal bir gelişme vardır. Ama, kalite ile ilgili sorunlar da bu oranda çoğalmaktadır. Bugün kaç çocuk okuttuğumuz kadar bunlara neler kazandırdığımız daha önemlidir.

Orhan Oğuz'un ortaya koyduğu yeni öneriler tek yanlı düşünülmüş, dar çevrelerin daha doğrusu kliklerin ürünüdür. Dünya eğitime bugün çok başka gözlerle bakıyor. Görünüş kâğıt üzerinde parlaktır. Fakat esasa vurduğumuz zaman tıpkı Türkiye'nin genel durumunda olduğu gibi tabloların karşısında kalıyoruz.

Önce, teknolojik ve genel olarak ekonomik bağımsızlık amacı yok ortada. Okullar, ulusların tasarladığı ekonomik amaçlara göre insan yetiştirir. Dışa bağlı, montajcı bir endüstrinin ve ona bağlı hizmetlerin insan gücünü yetiştirme taslağıdır bu gördüklerimiz. Meslek okulları orta bölümlerinin kaldırılması, köy çocuklarının okutulmasını engellemekten öte, başarılı bir öğrenmeyi de engelleyici davranıştır. Meslek ve iş öğretme arzusunda samimî isek, bunu daha küçük yaşlardan başlatmak zorundayız.

Bu öneriler üzerinde çok konuşulabilir. Bugün yoksul ve yarı bağımlı bir ülkenin pedagojisini yaratmak zorundayız. Toplanan şûra 126 kişiliktir. Tarımı geliştirmek istiyoruz, ulusal endüstriyi kurmak istiyoruz, ama, Şûra'da bir tek yoksul çiftçi yok. Sanayi çarşısından bir tek usta yok. 72.000 üyeli TÖS'e bir temsilci verilmiştir. Öğretmenin bile, doğru dürüst temsil edemediği bir eğitim şûrasından ve böyle bir şûra'nın tasarlıyacağı yeri ortaöğretimden çok şey beklenemez. Köy enstitüleri düşünüş ve uygulamasını bugünkü yetkililere içtenlikle hatırlatırım."

BAKANLIK MERKEZ ÖRGÜTÜNDEKİ TEMİZLİK

Orhan Oğuz, Bakanlık Merkez örgütünden, başmüsteşar dahil 100 kadar yüksek görevliyi bir günde uzaklaştırdı, yerlerine yenilerini atamaya başladı. Kimileri bunun genel müdürlerden biriyle bir milletvekili arasında çıkan yumruklaşmadan ileri geldiğini, kimileri Başbakan Demirel'in doğrudan doğruya el koyduğunu, kimileri de Millî Güvenlik Kurulu tarafından yapılan bir temizlik olduğunu ileri sürüyorlar. Şurası kesin ki, yıllardır Millî Eğitimi içinden çıkılmaz derecede bozan bu kadronun bir an önce temizlenmesi gerekirdi. Ancak yerlerine yapılacak atamalarda, "partizan ölçülerin kullanılmaması, objektif ölçülere dayanılması" da bir zorunluktu. "Bu yapılmadığı takdirde, yapılan operasyonun bir gösterişten öte gidemeyeceği" meydanda idi.

Yapılan değişikliklerle ilgili bir soru soran Cumhuriyet muhabirine Genel Başkan Baykurt, yapılan operasyonun cesaretli bir girişim olduğunu söylemiş ve bundan sonra yapılacak atamalarda partizanlıktan uzak, objektif ölçülerin kullanılması zorunluğunu belirtmiş ve aynen "Bu yapılmadığı takdirde yapılan operasyonun bir gösterişten öte gidemeyeceğini" söylemiştir.

Ortak Kurultaydan iki gün önce çıkan İlksen gazetesi, bu demeci ele alarak konuyu istismar etmiş, Baykurt'un bu söylediklerinin altında bir hesap olup olmadığını sormuştur. Keskin zekânın kerameti geçtiğini çok gördük ama, böylesini görmedik. Baykurt bugün Fevzipaşa'da bulunuyor ya, Fevzipaşa'dan Ankaraya gelmek için Orhan Oğuza yağ çekiyor demeğe getiriyorlar. Şimdi biz de size sormayalım, sizin eski kadronun aynen kalmasından ne yararınız var? Ayıptır böyle şeyler.

BİR AKADAŞIMIZ KURULTAY'A GELİRKEN ÖLDÜ...

Ortak Kutultay'a Kütahya TÖS Şubelerinin temsilcisi olarak seçilen Kütahya Şube Başkanı Ahmet Sezer arkadaşımız yola çıkacağı gün ölmüştür. Bütün meslesdaşlarımıza ve arkadaşımızın eşine, çocuklarına başsağlığı dileriz.

LİSELERE İKİNCİ YABANCI DİL KONACAKMIŞ

Millî Eğitim Şûrası toplanacak ve ortaöğretimi ıslâh edecekmiş!... Öyle bir düzen ki, hiç de ıslâh olacak durumda değil, kökten değişmesi gerek! Eğitimi, hele ortaöğretim kolay kolay düzelir mi? Düzelmeyeceğini şuradan anlayalım ki, düzeltme tedbirleri cümlesinden olmak üzere, liselere ikinci bir yabancı dil konacakmış! İnsanın hemen aklına şu soru geliyor : Peki, yıllardan beri birini doğru dürüst öğrettiniz mi de, şimdi ikincisini koyuyorsunuz?

DÖRT ARKADAŞIMIZ GEZİYE ÇIKTI...

Macar Öğretmenler Birliğinin çağrısı üzerine dört arkadaşımız, 7 Ağustos 1970 günü Macaristan'a gittiler. Bu arkadaşlarımız, Enver Atılgan, Mehmet Cihangir, Hulûsi Gökçe ve Kasım Taş'tır. On gün sürecek olan bu geziden sonra arkadaşlarımızın izlenimlerini yayınlayacağız.

DEVALÜASYON, GELİR GELMEZ

Personel Kanunu çıktı, tarım ürünlerinin taban fiatları açıklandı, ardından devalüasyon ilân edildi. Aralarında doğrudan bir ilişki mi var? Hayır, bu bir yanıltmacadır. Devalüasyon, Ortak Pazara girildikten sonra ilân edildi. Ortak Pazar efendilerinin paralarını pahalandırdık. Ondan da önce Sam Amcanın baskıları oldu. Karaborsada 15'e hatta 20'ye satılan doların resmî fiatını yükseltmemiz isteniyordu, yükselttik. % 66 zam yaptık paralarına. Kendi paramızı da bu kadar düşürdük. Zengin daha zengin, yoksul daha yoksul oldu. Bakın Adanalı iş adamı Rifat Apa ne diyor :

"Bir elime zil aldım oynuyorum, bir elime de mendil aldım ağlıyorum. Oturduğum yerde 1 milyonum 1,5 milyon oldu. Bunun için oynuyorum. Çok sevdiğim dar gelirli eş ve dostlarım biraz daha fakir oldu, onun için ağlıyorum?..."

Rifat Apa biraz ölçülü konuşmuş. Bir milyonu bir buçuk filân olmaz, ikibuçuk olur. Tabiî, tarım üreticileriyle küçük memurlara olanlar da olur : Bunlar zamdan önce dört altıyorlardıysa, şimdi güya zam gördüler, ama daha az alacaklar! Bir kere maaşlarının % 66'sını çıkarın, fındık, çay, tütün, pamuk, pancar, buğday fiatlarının da % 66'sını çıkarın; görün geçen yılki aldıklarının nasıl altına düşüyorlar?

İşte bu kadar yoksullaştırılan halkın ödediği vergilerle verilen memur maaşlarını yeniden bir hizaya yükseltebilmek için Türk - Persen katsayının 10 olmasını önerdi. Ardından İlksen de, evet, kat sayı 10 olursa memur biraz daha fazla alacak, fakat bunu verecek halk hep o yoksul halk ki, daha da yoksullaşacak! Buraya bir nokta koyalım. İlksen Genel Başkanı, Ortak Kurultayın açılışında yaptığı bir konuşmada, bir "dar kafalı sendikacılık" tan söz etmişti de, TÖS'lüler, bu nezaketsizliği görmemezlikten gelmişlerdi. Şimdi soralım, acaba geniş kafalı sendikacılık bu mu?

DÖNEKLER RESMİ GEÇİDİ...

Ortak Kurultayda, İlksen'in kullandığı taktiklerden biri de, bir zamanlar en ateşli TÖS'çü iken şimdi de en ateşli İlksen'ci olmuş meslekdaşlarımızı kürsüye çıkarmak oldu. Bunlar arasında türlüsü var : Eski şube başkanları, şube yönetim kurulu üyeleri, yürütme kurulu üyeleri, hattâ bir de genel sekreter... İzmirden gelen bir İlksen delegesi, "Yıllarca TÖS'e çalıştım, şube yönetim kuruluna bile giremedim, şimdi İlksen'de başkanım!" diyordu. Bu beyler de seçim kaybetmişlerdi, yeniden seçilememişlerdi. Devrimcinin döneği olur mu? Olur. Ama döneklerin devrimciliği sözde devrimciliktir. Gerçek devrimcilerin öldüğü görülmüştür, döndükleri görülmemiştir.

UZMANLARI DA DİNLEDİK...

TÖS parçalayıcı ve zayıflatıcı bir birleşmeye evet demeyince, İlksen bir eylem birliği önerisi ortaya attı. Kurultay durmadı bile bunun üzerinde. Sonra bari birer uzman konuşturalım diye tutturdu. Tarafsız Divan Başkanı Doç. Mukbil Özyörük, "Uzmanlar, yetkili kurulların saptadığı görüşleri uygulama alanına çıkarmak için bilgisinden yararlanılan teknisyenlerdir, burada uzman konuşturmanın bir yararı olamaz!" dedi ama, İlksen'ciler ısrar ettiler. Bunun üzerine İlksen uzmanı Sait Çiltaş mikrofona geldi: "Kademe esastır, somut esastır, Amerika federasyondur, Rusya da federasyondur..." Bu ülkelerin bambaşka koşullarını bilmek uzmanlığına dahil olmadığı için, böyle bir konuşma yaptı. Biz de Nevzat Helvacı arkadaşımızı çıkardık. Helvacı, Çiltaşın da, kendisinin de uzman olmadıklarını bildirmekle söze başladı. Diyeceklerini dedi, oturdu yerine. Fakat İlksenci delegeler "Niçin Çiltaş'ın uzman olmadığını söyledin" diye Helvacı'ya çok kızdılar. Çünkü o kadar inanmışlardı ki, adı geçen arkadaşın uzmanlığına, "Genel Başkanımızın konuşmasını bile o yazdı, nasıl uzman olmaz?" diye söylenip duruyorlardı kuliste...

Bir Güçlü Ozan

■ Yazan: İsmail Hakkı ÖZTORUN
Ortaokul Öğretmeni
CEYHAN

Yıllardır adını duyuran ozanlarımızdan biri Nebi Dadaloğlu. En küçük incelemeye kaçmadan gerçek yaşamın ta kendisini veriyor şiirlerinde. Dadal'ın yoksul halk çocuğu olduğunu, yoksulluklar içinde büyüdüğünü "Gardaşlarım" dan öğreniyoruz. Urum "Çükürova yöresinde, Torosların kuzeyinde kalan Kayseri toprağına bu ad verilir." Emekçinin ekmek parası Çukurovadadır. Şiirlerinde konu edindiği ,yoksul Urum Elinin Çukurovaya kaçışı bu nedenledir. İlk yaz aylarında Kirezinbel, Dedebel, gecegündüz denmez aşılır. Mavzeri omuzunda eşkiyalar domdomlar atarlar geceye. Farsak "Toros köylerine bu ad verilir" yol uğrağıdır. Orada bir soluk alandı mı ver elini Çukurova. Bu yolları iyi bilen Dadal :

"Bak bu gelen Mart ayı
Derler buna dert ayı
Sehele yol göründü
Çarkı felek neyledik..."

"Issız derelerden dağ yolundan
Dutmalığa gardaşım dutmalığa!..."
"Bu yılcık da yükledim gır eşşeği
Hacın'dan, Girksu'dan, Dedebeli'nden
İnek gidek sehele aşşağı..." der.

Farsak uğrak yeri olunca, oranın yaşamını da öğrenir Dadal... Farsak, toprağı diliyle işler, ama toprap toprak değildir. Güz ayında kışlık yiyecek sıkıntısı başlar. Eşeğine, pekmez, göğlemez, parates yükleten, Dedebeli aşıp soluğu Urum'da alır. Bütün bunlar buğdayla değiş tokuş edilir. Aynı zamanda keçi sakallıların, çember sakallıların çöreklendiği yerdir Farsak. Bu nedenle: "Dağlar şeyhlere tapulu" der Dadal. Uurcular, Nakşibendi'ler kol gezer. Farsak ,yemez yedirir, giymez giydirir Şeyhine. Nöbetleşe odun taşırlar dergâha. Odunlar Şeyh adına Çukurovada satılır. Kimse müdahale etmez bu kaçakçılığa. Dadal'ın dediği gibi: "Cümle canlar Şeyhe tapulanmıştır." Dadal'ın: "Gel bre hökümet" demesi boşuna değildir.

Çukurova'da yedi liraya onyedi saat çalışır işçi. Ağa bunu da az bulur. İmamla işbirliği yaptı mi ezanı vaktinden iki saat evvel okutur. Nemenemciliğe şiddetle çatan Dadal :

"Gecden okut ezanı
Götür çeltik tarlasına
Aksın alın terin
Sana ne, Ona ne..." der

Çukurova'ya bir kez varılmaya görsün, ağa koltuğunda dutmalık başlar. Onun kölesidir artıö. Onun dediğinden bir adım çıkamazsın dışarı. Boğaz tokluğuna çalıştıktan başka, bir de borçlu çıkarsın ağaya. Geri dönemez orada yerleşirsin. Başını sokcağın delik, huğdur. Ağanın verdiği yere vereceksin oyunu. Sandık başında kuşkuları varsa ,senin kıçlarına, avradıyın eleklerine değin her yeri ararlar, karşı partiye oy vermesin diye. Bütün bunları iyi bilen Dadal, şu dizelerinde ağa baskısını, feodaliteyi ne güzel dile getirir :

"Çukurova lıgın salgım
Ağalarda tapusuz tarlalar
Kök söken divan duran
Emmoğlular, dayıoğluluar!..."
"Halımızın yok ,çulumuz yok
Ağa bizi satar gatar."

Bu yaz, Adalar vapurunda Dadal'ı anımsamıştım. Eğer Adalar'a sabah seferleri yapan vapurlara binmişseniz orada da görmüşsünüzdür Dadal'ın Fatmacıklarını, onlar felekten birgün çalmaya değil, kent soyluların geceden kalma günahlarına su taşımaya giderler;

"Fatmacığın taşıdığı su
Fakirin mırmırık çorbasına
Zenginin geceden kalma gühanına dökülür
Suuucuuuuu!

Bir kenar mahallede, ya da bir gecekondu mahallesinde öğretmen olsa gerek. Dadal oradakilerin yaşantılarını iyi bilir. Hepsi emekçidir. Omuzlarında sepet, yük taşır, odun taşır, kömür taşır. Çocuklarının yüzleri limon sarısıdır. Kızılay'dan nefret edişi bundandır. Oralarda gezerken bu nedenle nutku durur:

"Kömür tozlu yüzleri
Kömür taşır çocukları
Sınıfta altmış çocuk
Hepsi limon sarısı!..

Ulusal bağımsızlığı içinde duyan Dadal, Sömürü düzenine karşı koymak amacıyla Gardaşlarına çağırır. Köroğlu örneği coşkuya gelir.

"Eğri kılıç çıksın kından
Haydin gardaşlarım haydin!..."

Sömürüsüz ilkelliği yeğleyen şu dizeleri de ilginçtir;

"Jetler uçsun göklere
Namertler basmasın
Filolar denizlerde
Varsın işlenmesin toprağım!..."

El atmadığı sorun yok gibidir şiirlerinde. Öğretmen olunca ,öğretmen kıyımına da değinmeden edemez. "Kıyımlı Çile' de, 400.— TL. aylık alan öğretmenin acısını dile getirir. Bütün gün ayakta anası ağlayan öğretmen, aybaşında kaça bölüneceğini bilemez :

"Sekiz çocuklu Ömer hoca
Ay otuz, para dörtyüz
Yüzü ev kirası, yüzü ekmeklik
Yüzü bakkallık, yüzü çakkallık"

Dadal'ın düşlediği tam bağımsız demokratik Türkiye' dir. Tam sanat yalanlarını geride bırakan Dadal, kendisini topluma adamıştır? Onların ozanıdır, dilidir. Bu nedenledir yaralarının depreşmesi. Umutsuzluğa düştüğü an dağlara dönüktür. Atlar pusatlar yamçılar, gamçılar düşler... Kula kul olmanın acısını içinde duyan Dadal, şahlanmak ister. Elini kolunu sallayarak gezen conilerin yüzüne tükürür şappadak.

En büyük özelliği kendine özgü söyleyişi olan Dadal'ın yakında çıkacak "ELLERİMİZ" yaptının, daha da başarılı olacağını umuyorum. Gardaşlarımı sözde direşkenler bir okusunlar.

Özde direşken gardaşıma başarılar...

Türkiye Öğretmenler Sendikası adına
Sahibi ve Yazışleri Müdürü: **Osman K. AKOL**
Teknik Yönetmen: **Orhan YÜCEL**
Haberleşme Adresi:
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı Saray Ap. No.: 14/1
Yenişehir — ANKARA
Telefon: 17 49 27 - 12 99 46
Dizgi ve Tertip: TÖYKO matbaası
Baskı: Ulusal Basımevi

Ortak Kurultay Sonuç Vermedi

(Baştarafı Sayfa 1'de)
mağa kimsenin hakkı yoktur. Mutlaka birleşeceksiniz. Eğer siz birleşmezseniz arkanızdan gelenler bu mutlu işi yapacaklardır."

Başkan bundan sonra her iik sendikanın Genel Başkanına söz verdi. İlk konuşmayı İLKSEN Genel Başkanı Kenan Keleş yaptı. 200 delegenin, basın ve dinleyicilerin izlediği konuşmasında Keleş, önceden başlamış olan ve Kurultay'ı izleyenlere dağıtılan broşürü okuyarak İLKSEN'in kademeci görüşünü nakletti. Konuşması bitince, Genel Başkanımız Baykurt, bir buket çiçek vererek Keleş'i kutladı. Daha sonra Baykurt TÖS adına konuşmasını yaptı. Öğretmenin devrimci savaşında birlik ve beraberlik içinde olmanın gereğini savundu ve bölünmüş sendikalar yerine, tek tip ve millî bir sendika altında toplanmanın daha yararlı ve sonuç alıcı olacağını belirtti. Genel Başkanlarının konuşmaları, iki örgütün birleşmeleri yolunda olumlu ve yapıcı nitelikteydi ve Kurultayın iyi niyetli ve sağduyulu kişilerini umutlandırdı. Daha sonra, program gereğince, iki örgütün tezleri okundu. Herşey buraya dek iyi gidiyordu. Kurultay Başkanlığı Kurultay'a gelen kutlama telgraflarını okumaya başlayınca, birleşmeyi, gerçekler yerine duyguyla yorumlayan kişiler, salonu spor kulüplerinin rekabeti biçimine soktular. Ve özellikle İLKSEN'in birbirini tutan sözcüklerle çekilmiş telgraflarına yapılan gösteriler birleşmek umutlarını sarsan ilk darbeler oldu. Sıra konuşmacılara gelmişti. Artık bu anda yapılacak şey, geçmişi bir yana iterek, gerek dinleyicilerin, gerek Anadolu'nun her köşesinde Kurultay'ı dikkatle izleyen devrimci örgüt ve kişilerin önerdikleri ve arzuladıkları biçimde yaklaşma ve kaynaşmayı sağlayıcı konuşmalar yapmaktı. Türkiye'nin bugünkü koşulları, karşımızda tek cephe olarak duran feodal kalıntılı işbirlikçi ve karşı devrimci örgütlü güç lere, bölük pörçük değil, tek ve millî bir sendikayla karşı durarak, eylem ve örgüt birliğinde savunmaya zorunlu kılmıştı. Böyle bir durumda, öğretmenlerin kademe problemleri pek kişisel ve tutarsız olurdu. Ama, konuşmacılar bu çıkarcı düşüncenin çemberinden kendilerini kurtaramadılar ve "Köydeki ilkokul öğretmeni ile kentteki profesörün sorunları bir olamaz" dediler. Bu, TÖS'ün önerdiği devrimci anlayışla ters düşüyordu. Memleketin geniş cephede sorunları uyutulurken, zümresel ve kısır çekişmelere girmek gereksizdi. Bu iki ana örgütün birleşmesini yeren konuşmalar bolca alkışlandı. Anadolu'dan masraflar ederek Ankara'ya gelen temsilcilerin geliş amaçları suya düşmek üzereydi. Öyleyse iki sendikanın birleşmemesi önceden şartlandırılmıştı ve bu hesap Kurultay'da uygulanıyordu. Aksi halde alkış birleşmeyi öneren konuşmalar için yapılmalıydı. Kurultay'a birleşmemek için gelinmişti ve birleşilemedi. Kimbilir kaç zaman sonra bir Kurultay daha toplanacaktı. Bu Türkiye'nin geri kalmışlığının gerice bir adımı, atılımıydı. Türkiye'nin devrimle gelecek kurtuluşu, kademeciliğin dar ve zümreci ifadesiyle geciktiriliyordu.

Veli Kasımoğlu, TÖS'ün tezini okudu.

Konuşmacılarımız ise: Kâmil Karadeniz, Ferhat Aslantaş, Mükremin Tekin, Nazmi Erdem, İbrahim İşyar, Necati Erol, Fatma Oğuz, Tahsin Çayır, Fikri Kcık, Fikri Yavuz.

Ortak kurultaydan notlar:

(Baştarafı Sayfa 1'de)
Keleş'in protestosuna ise Fakir Baykurt, sakin sakin gülüyordu...

Neyse ki, TÖS Başkanının güler yüzü İlksen'lileri yatıştırdı...

İlksen'liler bir de telgraf ve alkış rekabetine girdiler.. Telgraflar cümle ve kelimeleriyle birbirinin aynıydı... Başka, başka yerlerden çekilen telgraflar kelime kelime nasıl benzeşiyordu? Herkes şaştı...

Kurultay'da en çok İsmet Baran alkışlandı... TÖS'ün geçen yılki listesine giremeyen ve ertesi gün kademeciliğin en iyi sendikacılık olduğu ilhamını alan Sayın Baran alkışlandıkça kızarıyordu... Sevinçten mi desek, utançtan mı?

İhraç edilen 4 Öğretmen

(Baştarafı Sayfa 1'de)
İl Disiplin Kurulu'nun vermiş olduğu bu karara, sendikamız itiraz etmiş ve bu haksız işlemin düzeltilmesini istemişti. Bu arkadaşlardan dördü için görevlerine dönme kararı verilmiştir. Durumları kendilerine yazıyla bildirilen öğretmenlerimiz şunlardır : Emin Arıkan, Mahmut Demirbilek, Ali Naci Yeşiltepe, Zeki Dedeoğlu.

Parasız kurslar

(Baştarafı Sayfa 1'de)
zı şubelerimiz kurslar açmaktadır. Geçen sayımızda Mersin ve Gülnar'da açıldığını haber verdiğimiz bu parasız kursların, bu kez İskenderun, Antalya ve Sivaslı'da da (Uşak) da açıldığını öğrendik. Ortaokul ve lise seviyesindeki öğrencilere açtıkları bu kurslar, çevrelerinde memnunluk uyandırmakta ,öğretmen - halk ilişkilerini daha da güçlendirmektedir. Kendilerine Genel Merkezimizin teşekkürlerini iletiriz.

Cahit Alican'ın görevine son verildi.

Hacettepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi Eğitim uzmanı olarak çalışan devrimci arkadaşımız Cahit Alican'ın görevine Hacettepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi Dekanlığı son vermiştir. Hiç bir sual edilmeden 21 yıllık öğretmen olan devrimci arkadaşımıza yapılan bu işlem öğretmen arasında üzüntü yaratmıştır.

Hiç bir gerekçeye dayanmı-Cahit Alican'ın görevine son verme işlemi Hacettepe Üniversitesi yöneticilerinin tutumunu ortaya koyması bakımından çok ilginçtir.

Gelibolu'da "Çiftçi yürüyüşü,, yapıldı

ARKADAŞLAR . . . .

Sevgili kardeşlerimiz!

Bugün burada köylünün ve çiftçinin dertlerini dile getirmek için toplandık. Kardeşlerim: dertlerimizi tek tek saymaya lüzum yok. Sizler hepsini biliyorsunuz. Bugün dertlerimize kulak kapayan, bilmemezlikten gelenlere de dertlerimizi duyuracağız.

Çile bizde, dert bizde, borç bizde. Hastalarımıza doktorumuz, çocuğumuza okulumuz, köyümüze elektirigimiz, yolumuz, suyumuz yok. Elimizde nasır, anlımızda ter, çoluk çocuk boğaz tokluğuna çalışırız.

Efendilerin ağzında adımız tembel çiftçidir. Çalıştık çabaladık. Bize yol gösterenleri dinledik. Mal çıkardık. İşte satamıyoruz.

Patronlar bezelye ekin, iyi para vereceğiz dediler. Ektik... Şimdi 30 kuruşa verirsen alalım diyorlar. Tohumunu 12 liradan aldık. Günlerce uğraştık. Kazdık. Topladık. Kilosu 30 kuruştan toplanan bezelye, 30 kuruştan satılır mı? Satılır da kâr edilir mi? Bize, 100 kuruş olunca işleyemiyeceklerini söylüyorlar. 30 kuruşa alınca buz gibi işliyorlar.

Yarın domatesimiz de, patlıcanımız da, biberimiz, fasulyamız, buğdayımız ve ay çiçeğimiz de para etmiyecek. Buğdaya 5 kuruş, cama yüzde 40-60 zam yapan zihniyete karşıyız. 50 kilo buğday satıp, bir pulluk demiri alacağız. Yünü 10 liraya satıyor, kumaşı 100 liraya alıyoruz. Bizden 85 kuruşa alınan buğday makarna olunca, 3 liraya satılıyor. Domates 15 kuruş, salça yedibuçuk lira. Bezelye 30 kuruşa, konserve 12 liraya. Bir kilo sardalya balığı 3 lira, 6 tanesi 350 kuruşa konserve olarak satılıyor.

10 senede buğdaya 10 kuruş zam. Bir traktör 10 senede 30 binden 50 bine satılıyor.

İş için şehre indiğimizde handa kalırsak vergi, köfte ekmek yersek vergi vereceğiz.

Sulh mahkemesi açmak 40 lira, Ceza mahkemesi açmak 60 lira. Haksızlığa uğradığımızda, adliyeye başvurmamız da önleniyor böylece.

Şehrin okulu, yolu, suyu ve elektriği devletten. Bize gelince para toplayın yapalım diyorlar Kendi paramla yapacak olduktan sonra benden ne vergisi istiyorlar.

Köylüden alıp memura veren, zengine kredi diye dağıtan zihniyete karşıyız. Anayasamız "Devlet, çalışanların insanca yaşaması ve çalışma hayatının kararlılık içinde gelişmesi için sosyal, iktisadî ve malî tedbirlerle çalışanları korur ve çalışmayı destekler, işsizliği önleyici tedbirleri alır. Angarya yasaktır" der. Çalışıyoruz insanca yaşamıyoruz.

Anayasanın 52 nci maddesi: "Devlet halkın gereği gibi beslenmesini tarımsal üretimin toplumun yararına uygun olarak artırılmasını sağlamak, toprağın kaybolmasını önlemek, tarım ürünlerini ve tarımla uğraşanların emeğini değerlendirmek için gereken tedbirleri alır" der. 85 kuruşa buğday, 30 kuruşa bezelye satılırsa emeğimiz değerlendirilmiş olur mu?

Koyunları biz besleriz. Yiyen kim? Yetiştirdiğimiz al al elmalar, türlü türlü meyveler, taze taze sebzeler, tatlı tatlı ballar, sakız gibi yağlar, balıklar, havyarlar, baklavalar, börekler. Yılanın ödü, kuşun sütü kimin safrasında?..

Buğday neden 80 kuruş da makarna 3 lira? Üzüm neden 50 kuruş da, şarap 10 lira? Yün neden 10 lira da, kumaş 100 lira?

Memleketimizin zenginliği, ne, zenginlik katan biz, yağı balı yiyen kim?

Rakamlarla TÖS

(Baştarafı Sayfa 1'de)
mış devrimci dev bir millî kuruluştur. 518 şubeden 380'inin başkanı ilkokul öğrtemeni, 16'sının başkanı ilköğretim müfettişi, 87'sinin başkanı ortaokul öğretmeni, 35'inin başkanı teknik okul öğretmenidir.

3) 442 şubenin sekreteri ilkokul, 51 şubenin sekreteri ortaokul ve 25 şubenin sekreteri teknik okul öğretmenidir.

4) Saymanlık görevi 466 şubede ilk, 52 şubede ortaokul öğretmeni arkadaş tarafından yapılmaktadır.

Bu rakamlar TÖS'ün yapısı hakkında açık bir fikir verebilir. TÖS Genel Merkezinde de durum aynıdır denebilir. Genel Merkezde görev alan ortaokul öğretmenleri ve mesleğe ilkokul öğretmenliğiyle başlamış 4-14 yıl köyde ve kentte çalıştıktan sonra ortaöğretime geçmiş arkadaşlardır.

İstanbul TÖS'E patlayıcı madde atıldı

11 Ağustos gecesi Aksaray'daki TÖS ve İLKSEN Şubelerinin bulunduğu binaya bilinmeyen kişiler tarafından molotof kokleyli atılmış, kütüphane olarak kullanılan oda tahrip olmuş ve camları kırılmıştır. Gecenin geç saatlerinde meydana gelen patlama çevrede heyecan yaratmış olayla ilgili soruşturma açılmıştır.

Türk Halkına

Kültürümüzü, özellikle sinemamızı emperyalist etkilerden arındırıp, ulusal kimliğine kavuşturmak ve onu halkımızın devrimci savaşında görev sahibi kılmak için çırpınan ülkücü "Genç Sinema" grubu, karşılaştığı baskıyı dile getiriyor :

"Türkiye'de verilen devrimci mücadele, son yıllarda çok hızlı bir gelişimi oluşturarak yeni bir aşamaya girdi. Hareketin üniversite çevrelerinden, kentlerden taşarak, BAĞIMSIZLIK ve DEMOKRASİ mücadelesi niteliğinde tüm Anadolu'yu kapsaması yurtseverler için sevinç vericidir. Örneğin Karadeniz'de fındık üreticilerinin, İzmit ve İstanbul'da işçilerin direnişleri, halkımızın gerçek gücünün bir kanıtı olduğu kadar, bugüne dek doğru devrimci mücadele verenlerin pratikteki doğrulanmasıdır.

Böyle bir Türkiye'de Amerikan emperyalizminden çıkarı olan, Amerikan emperyalizmine Türkiye'yi peşkeş çeken ve Amerikan emperyalizminin güdümünde olanlar boş durmayacaklardır. Karşı güçleri devrimcilere karşı örgütlendirip saldırtmaları, devrimci yayınların halka ulaşmasını engellemeleri devrimci işçi - köylü - gençlere işkenceler yapmaları ve başka terör - baskı metodları uygulamaları kaçınılmazdır. Örneğin tüm devrimciler Türkiye'nin bağımsızlığı için kendilerine düşen görevleri sorumluluk duyarak, türlü fedakârlıklarla yerine getirirlerken, aynı baskı metodları, bağımsızlık kavgasında inançla yer alan Genç Sinema üzerinde de uygulanmaya başladı: İstanbul'da Genç Sinema dergisinin 13. sayısı, sıkı yönetim tarafından haber verilmeksizin toplatıldı. Öbür yanda, Ankara'daki 16 Haziran işçi hareketi sırasında, polis film çeken bir arkadaşımızı yakaladı. Elindeki kameraya el kondu. Tahliyesinden sonra kamerayı almağa giden arkadaşımıza, toplum zabıtası müdür muavini Ferdi Erzaim bir başka mitingde polisin kaybetmiş olduğu bir megafonu getirirse kamerayı alabileceğini söyledi.

Kınamıyoruz onları. Onlar halkın uyanışı karşısında, ne yacaklarını şaşırdılar. Yalnız bilmek istediğimiz birşey var : Dağ başı mı burası?

Ve de şunu hatırlatmayı bir görev sayıyoruz :

Bizim halkımız, millî kurtuluşçu Mustafa Kemal geleneğinin mirasçısıdır. Bizim halkımız yurtseverdir. Ve halkımızın devrimci zaferi mutlak olduğu kadar kaçınılmazdır."

GENÇ SİNEMA

Kurultay'ın Öyküsü

(Baştarafı Sayfa 1'de)
yılı boşuna harcıyan öğretmenlerin başarısızlığını da silmek istiyor, güzelim mesleğinin alnından.

TÖS, TÖDMF örgütü içinde üç yıl süren bir araştırma sonucunda seçtiği sendika biçimini, 10.7.1965'de uygulamaya koyuldu. Çığ gibi artıyordu gücü. Üye sayısı hızla gelişiyordu. TÖDMF de kendisini feshederek, TÖS'e dönüşünce, savaş daha da etkinleşti. Bildiriler, basın toplantıları açık oturumlar, bölge seminerleri, şube ve Merkez Genel Kurulları, yayınlar, Devrimci Eğitim Şûrası akla gelmez baskılara karşın 40 bin öğretmenin yürüyüşü, yüz bin öğretmenin boykotu, TÖS yurt sınırlarını aştı ününü dünyaya duyurdu.

İktidar önceleri TÖS'ün gelişmesini ve etkisini kırmak üzere sarı sendikalar türetmeyi denedi. Hiç kimsenin tekelinde olmaması gereken milliyetçiliği kendilerine yafta yapmaları, TÖS'e saldırttı. Olmadı.

Savaş ağırlaştı. Yaygınlaştı. TÖS daha da güçlenmek zorundaydı. TÖS'ten dört gün sonra kurulan Türkiye İlkokul Öğretmenleri Sendikası (Türkiye/İLK-SEN) vardı. Federatif biçimde bir örgütlenmeyi seçmişti. 1969 yılı Temmuzuna kadar bu tip sendikacılıkta direndi. En sonunda Trabzon Genel Kurulu'nda bir tür bölücülük olan Federatif sistemi bırakarak merkeziyetçi sisteme dönüştü. Ama, bazı şubeler koptu İLK-SEN'den. Hayli yara aldı.

Federatif sistemde olduğu gibi merkezciliğe dönüştükten sonra da, kamu oyunda kendini gösteremedi. Basında yer alamadı. Trabzon Genel Kurulu ile merkezciliğe dönüşünce İLK-SEN, devrimci bir tutumu benimsemeye başladı. Bu dostça ilk temas oldu.

TÖS milli tipte tek ve merkezî sendikacılığı savunuyordu. Az da olsa, bir kısım ilkokul öğretmeni arkadaşların ayrı bir sendikada kalmalarını istemiyordu. Büyük Eğitim Yürüyüşünde eylem birliği önerisinde bulundu. Hayli zorluklara karşın yürüyüşte beraberlik sağlandı. Bu bizi birliğe götürmeliydi.

Bu umut dört günlük uyarı Boykotumuzda arttı ve ortak bir protokol imzalanıp yayınlandı. Bu iyi bir başlangıçtı. Bu başlangıcı daha da güçlendirmek için TÖS kendilerine 12.2.1970 tarihinde 50.000 lira borç para verdi. İLK-SEN güç durumdan kurtulmuştu. Ondan sonra girişilen görüşmeler uzadı gitti. Protokolda kararlaştırılan Ortak Kurultay gecikti. Kararlaştırılan zamandan bir ay sonra toplanabildi.

Başyazı

(Baştarafı Sayfa 1'de)
nacak üyelerinden seçerek atamıştı. Atama yoluyla gelen delegeler, tam genel merkezlerinin istediği biçimde, öğretmen sorunlarının çözümünü, kademe sendikalarının federasyonu gibi, disiplince gevşek, her an biribirinden kopmaya ve mevcut partilerin ve işverenin çengeline takılmaya elverişli bir örgüt biçimine bağladılar.

Böylece, iki örgütün birleşmesi için TÖS'ün uzattığı el havada kaldı. Bundan sadece mesleğimiz ve memleketimiz zarar görecektir. Fakat TÖS, bunu önlemek için elinden gelen çabayı harcayacaktır.

Eylem birliği konusunu da çok istismar ettiler. Eylem birliği, örgüt birliğiyle olur. Beş yıldan beri 72 bin üye sağlamış, üyelerinin kalitesini geliştirmiş, varlığını meslekdaşlarına ve kamu oyuna kabul ettirmiş TÖS gibi bir örgütü parçalamak için durmadan çaba harca, sonra da eylem birliğinden söz et. Bu olamaz! TÖS, elbet eylemci bir sendikadır. Devrimciliği de dün ağzına almış değil, başından beri içtenlikli bir devrimcidir. Klikçi ya da parçalayıcı değil, bütüncü ve birleştiricidir. Temsil ettiği öğretmenlerin mutluluğunu, halkın ve memleketin mutluluğundan ayrı görmez. Şu, ya da bu düşünceyle memleketimizin devricilerini bölmez, bunları hor görmez. Bunların en kısa zamanda birleşmelerini arzu eder.

Bu haliyle Ortak Kurultay, öğretmen örgütlerinin birleşmesi yolunda, bugün ileri bir adım atılamayacağı gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Ama birleşme Türkiye'de bir özlemdir. Bugün gerçekleşmeyen bu özlem, yarın mutlaka gerçekleşecektir. Bütün devrimciler gibi öğretmenler de birleşeceklerdir...